Anul XCVIII
(98)
SERIE NOUĂ

BISERICA ŞI ŞCOALA

PUBLICAŢIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ARADULUI

Fondat 1877
Nr. 3
Martie 2017

Cinstirea icoanelor de către creştinii ortodocşi

După mai bine de o sută de ani de controverse şi de lupte împotriva Sfintelor Icoane, provocate de unii împăraţi bizantini, începând cu anul 726, cultul Sfintelor Icoane, al Sfintei Cruci şi al Sfintelor Moaşte a fost restabilit, cu autoritate, de Sinodul VII Ecumenic de la Niceea, din anul 787, iar apoi, cu solemnitate, de Sinodul de la Constantinopol din anul 843, care a hotărât ca, în prima duminică din Postul Mare, să se sărbătorească biruinţa Ortodoxiei asupra tuturor ereziilor sau abaterilor de la dreapta credinţă. Tot atunci, s-a stabilit ca această duminică să se numească Duminica Ortodoxiei, adică Duminica dreptei credinţe în singurul Dumnezeu adevărat Care ne-a fost descoperit nouă în Iisus Hristos (cf. Ioan 17, 3). Prin urmare, Adevărul este de la Dumnezeu şi Dumnezeu este Adevărul. În acest sens, Însuşi Mântuitorul a spus: "Eu sunt Calea, Adevărul şi Viaţa" (Ioan 14, 6). Deci Adevărul nu este un concept abstract, o teorie sau un produs al raţiunii, ci o Persoană veşnic vie, Iisus Hristos, Care S-a făcut Om pentru a descoperi oamenilor adevărul mântuirii şi a le dărui viaţa veşnică, prin credinţa în Dumnezeu-Tatăl, Fiul şi Duhul Sfânt.

Sfinţii Părinţi de la Sinoadele ecumenice, inspiraţi de Duhul Sfânt, au apărat şi au definit adevărul credinţei mântuitoare privind unitatea de fiinţă sau deofiinţimea, egalitatea, distincţia şi conlucrarea Persoanelor Sfintei Treimi: Tatăl, Fiul şi Duhul Sfânt; precum şi adevărul credinţei privind Taina Bisericii, a Sfântului Botez, a învierii morţilor şi a vieţii veşnice – aşa cum sunt mărturisite în Crezul ortodox, formulat de primele două Sinoade ecumenice de la Niceea (325) şi Constantinopol (381).

În lupta lor cu ereziile, care sunt abateri de la dreapta credinţă, Sfinţii Părinţi, adunaţi în Sinoade ecumenice, au definit şi adevărul credinţei privind dumnezeirea şi omenitatea Persoanei Mântuitorului Iisus Hristos, calitatea de Născătoare de Dumnezeu a Maicii Domnului, a pururea Fecioarei Maria, dar şi adevărul privind cinstirea Sfinţilor, a Sfintelor Icoane şi a Sfintelor Moaşte, deoarece adevărul credinţei este baza adevăratei comuniuni de viaţă cu Dumnezeu. De aceea, adevărul dogmelor de credinţă este mărturisit în viaţa liturgică a Bisericii, ca mister sau taină a mântuirii, adică a unirii omului cu Dumnezeu prin har, pentru a dobândi viaţa veşnică.

Sfintele Icoane, parte integrantă din Tradiţia vie a Bisericii

Ortodoxia este prin excelenţă mistică. Pentru noi, ortodocşii, taina credinţei nu este simplu obiect de speculaţie intelectuală, ci ea se trăieşte în stare de rugăciune, de închinare lui Dumnezeu şi de cinstire a Sfinţilor Lui în Sfânta Biserică. Întrucât credem în Dumnezeu-Tatăl, Fiul şi Duhul Sfânt, ne închinăm Preasfintei Treimi, mărturisim pe Mântuitorul Iisus Hristos ca fiind Dumnezeu adevărat şi Om adevărat; preacinstim pe Maica Domnului ca fiind, în acelaşi timp, Mamă şi Fecioară; cinstim (venerăm) pe Sfinţii lui Dumnezeu şi Sfintele lor Icoane,

precum cinstim Sfânta Cruce şi Sfânta Evanghelie, care nu sunt simplă materie, ci materie sfinţită sau purtătoare de har, aflându-se în legătură spirituală cu Hristos şi cu Sfinţii Lui. Cinstim şi Sfintele Moaşte ale Sfinţilor, întrucât acestea sunt arvuna învierii trupului şi a transfigurării sau înnoirii universului actual în cer nou şi pământ nou, la venirea întru slavă a lui Hristos (cf. Apocalipsa 21).

Însă Ortodoxia nu este numai dreapta credinţă, ci şi dreapta trăire în Hristos. După cum ştim, în limba greacă "orthodox" înseamnă atât "dreptcredincios", cât şi "dreptmăritor". Ortodox este deci cel care-L preamăreşte cu adevărat pe Dumnezeu prin mărturisirea dreptei credinţe, dar şi prin participarea la sfintele slujbe ale Bisericii şi prin trăirea dreaptă şi faptele bune săvârşite după poruncile Lui.

Aşa cum am spus, în Duminica Ortodoxiei prăznuim biruinţa dreptei credinţe asupra ereziilor care au pus la încercare viaţa credincioşilor din primul mileniu al Bisericii creştine. În acele vremuri, mulţi ierarhi, monahi şi preoţi, ca şi foarte mulţi credincioşi au suferit nenumărate persecuţii, bătăi, închisori, exiluri şi chiar moartea pentru curajul de a cinsti şi apăra Sfintele Icoane.

Slujbele Vecerniei şi Utreniei din Duminica Ortodoxiei sunt alcătuite din cântări referitoare la icoana Mântuitorului Iisus Hristos, Care, aşa cum au arătat Sfinţii Părinţi de la Sinodul VII Ecumenic, este prototipul şi justificarea tuturor Sfintelor Icoane. Prin urmare, Sfintele Icoane sunt parte integrantă din Tradiţia vie a Bisericii, întrucât prin ele se mărturiseşte adevărul că Fiul lui Dumnezeu Cel nevăzut S-a făcut văzut, adică Om, pentru a uni pe oameni cu Dumnezeu. De aceea, nu ne putem imagina o biserică ortodoxă fără icoane; nu putem sluji Sfânta Liturghie sau orice altă slujbă fără să avem în faţa noastră cel puţin icoana Mântuitorului şi icoana Maicii Domnului. Frumuseţea şi atmosfera de taină sau mistică ale unei biserici ortodoxe se datorează mai ales Sfintelor Icoane şi frescelor care o împodobesc. Aceasta se explică prin faptul că Sfânta Icoană nu este un simplu tablou de inspiraţie religioasă, ci o artă sacră sau sfântă şi o prezenţă harică a Mântuitorului, a Maicii Domnului şi a Sfinţilor, prezenţă pe care o simt credincioşii când se roagă Sfinţilor reprezentaţi pe Sfintele Icoane.

În Ortodoxie însă, nu numai lăcaşul bisericii este împodobit cu Sfinte Icoane, ci şi casa familiei creştine, numită simbolic biserica de acasă, unde ar trebui să se adune zilnic la rugăciune toată familia: părinţii, împreună cu toţi copiii şi cu bunicii. Rugăciunea în faţa Sfintelor Icoane este mai intimă şi mai profundă.

Preot Cătălin Craveţ
Parohia Roşia Nouă
Continuare în pagina 2

Argumente ale cinstirii sfintelor icoane

Sfintele icoane sunt reprezentări ale chipului lui Dumnezeu, sfinţilor îngeri şi sfinţilor. Ele nu sunt: Dumnezeu, Hristos, un sfânt, ci numai îi reprezintă pe aceştia. De aceea, noi nu ne închinăm lemnului, metalului, pânzei, din care sunt făcute icoanele, ci celui zugrăvit pe ele, persoanei. În primele veacuri ale creştinismului, creştinii erau acuzaţi că sunt atei şi persecutaţi, dar ei recunoşteau că sunt atei în ceea ce priveşte idolatria. Idolii sunt confecţionaţi de mâna omului, chiar zei fiind, sunt mai recenţi decât cei ce i-au confecţionat şi depind de mâna omenească. Clement Alexandrinul învinuieşte pe cei ce numesc dumnezei lucrurile materiale şi cad prin aceasta în cel mai adânc întuneric. Tertulian acuză pe idolatrii că au transformat omenirea în dumnezeire. Teofil al Antiohiei arată că în comparaţie cu numele de oameni morţi adorate, Dimnezeu e veşnic. Zeităţile sunt oameni supuşi viciilor, păcatelor, şi morţii. Dumnezeu a rânduit pe om, împărat al creaţiei, deci omul nu trebuie să se închine la nimic inferior lui.

S-ar putea spune că în poruncile I-a şi a II-a ale Decalogului, Dumnezeu înlătură idolii şi icoanele, prin faptul că

opreşte închinarea la chipuri cioplite şi la orice ar reprezenta pe Dumnezeu după închipuirea minţii omului. Adevărul este că poruncile acestea opresc numai închinarea la idoli. Aici nu cultul icoanelor se înlătură, ci înţelegerea greşită a păgânilor de a confunda pe Dumnezeu cu materia cioplită. Avem icoane sfinte din aur, argint, etc, executate cu măiestrie şi cu talent, dar nu susţinem că Dumnezeu este identic şi omogen cu aurul sau cu argintul icoanei. Sfintele icoane nu sunt idoli, ci reprezintă numai chipul lui Dumnezeu, sau al unui sfânt. „Asemănările" de care vorbeşte porunca, sunt făpturile lui Dumnezeu, la care mulţi păgâni se închinau şi ziceau că sunt Dumnezeu. În templul Vechiului Testament tot din porunca lui Dumnezeu au fost aşezate: altare, sfeşnice, candele, heruvimi, şarpele de aramă, care sunt chipuri şi totuşi au fost socotite ca sfinte încât nimeni, afară de preoţi, nu aveau voie nici măcar să se atingă de ele. Despre Adam ştim că a fost făcut „după chipul şi asemănarea" lui Dumnezeu. Iisus Hristos ca om este „chipul lui Dumnezeu", iar Sf. Duh s-a arătat în chip de porumbel şi în chip de limbi de foc. Toate acestea sunt chipuri, fără a fi în ele idolatrie. Tot aşa pot fi şi sfintele icoane, chipuri, fără a fi idoli. In sfintele icoane, creştinii niciodată nu şi L-au închipuit pe Dumnezeu în asemănarea omului stricăcios, sau ca animal, ci L-au zugrăvit aşa cum s-a descoperit El oamenilor. Este adevarat, că pe Dumnezeu nimeni nu-L poate vedea în fiinţa Sa, aşa cum este. EI este Duh, nevăzut ochiului material al omului; şi este nemărginit încât mintea nu-L poate cuprinde.

Totuşi, Sfânta Scriptură şi chiar Istoria Bisericească ne mărturisesc, că au existat adeseori teofanii, hristofanii sau pnevmatofanii. Pe Dumnezeu Tatăl, L-a văzut Avraam în chip de trei călători, la stejarul Maamvri. L-a văzut Iacob, Moise, tot în chip de om, grăind cu el „faţă către faţă". Tot Moise L-a văzut la muntele Horeb, în rugul ce ardea şi nu se mistuia (Ieş. 3, 2-4). L-au mai văzut apoi Isaia şi Daniil Proorocul. Amos Profetul ne mărturiseşte: „ Văzut-am pe Domnul stând lângă altar" (Amos 9, 1), şi Miheia Profetul: Am văzut pe Domnul şezând pe tronul său" (3 Regi 22, 19). Pe Dumnezeu Fiul, L-au văzut în chip de om preamărit: Daniil Proorocul, Diaconul Ştefan, Ap. Pavel. Desigur Hristos prin întrupare a venit şi în maximă apropiere faţă de noi, putându-I reprezenta chipul în icoană. Pe Dumnezeu Duhul Sfânt, L-au văzut: Mulţimile la botezul Domnului, în chip de porumbel, Apostolii, la Rusalii, în chip de limbi de foc. Noi zugrăvim chipurile Persoanelor sfinte aşa cum ni s-au descoperit.

În Vechiul Testament existau la templu chipuri, având aceeaşi semnificaţie ca icoanele noastre sfinte şi erau poruncite chiar de Dumnezeu, lui Moise: „Să faci doi heruvimi de aur " (Ieş 25,18). Deşi Dumnezeu opreşte clar închinarea la idoli, El porunceşte facerea de chipuri de heruvimi. Aceste chipuri ale Vechiului Testament erau ţinute în mare cinste (erau venerate). Astfel, înaintea lor cei credincioşi cădeau cu faţa la pământ, cum a căzut Iisus Navi înaintea Chivotului Legii. (Ios. 7, 6) „Înaintea Chivotului" înseamnă, în acelaşi timp înaintea chipurilor de heruvimi, care constituiau podoaba chivotului; aduceau jertfe, cum ni se spune despre Solomon: „că a stat înaintea jertfelnicului de dinaintea chivotului şi a adus arderi de tot şi a săvârşit jertfe" (3 Regi 3, 15); cântau lui Dumnezeu cântări de preamărire; preoţii tămâiau, conform poruncii lui Dumnezeu: Să faci jertfelnic de tămâiere şi să-l aşezi în faţa perdelei care este dinaintea Chivotului Legii." (Ieş. 30, 1, 6). Preoţii tămâiau şi chipurile de heruvimi odată cu perdeaua; aprindeau candele în faţa perdelei celei de dinaintea Chivotului Legii. (Ieş. 27. 3)

Prof. Florin Gaşpar
Continuare în pagina 2

Cinstirea icoanelor de către creştinii ortodocşi

Urmare din pagina 1

Făcută cu smerenie şi concentrare deplină, rugăciunea în faţa Sfintelor Icoane ne aprinde inima de dragoste şi evlavie faţă de Dumnezeu, de Maica Domnului şi de Sfinţi, care ne ajută să iubim pe toţi oamenii, întrucât toţi sunt creaţi după chipul lui Dumnezeu.

Dumnezeu l-a făcut pe om după chipul Său, suflând în faţa lui suflare de viaţă. Aşa a devenit omul "fiinţă vie" (Facerea 1, 26; 2, 7). Apoi primii oameni, Adam şi Eva, au primit porunca: "Creşteţi şi vă înmulţiţi şi umpleţi pământul şi-l stăpâniţi" (Facerea 1, 28). Prin urmare, tot omul care vine în lume poartă în el pecetea chipului lui Dumnezeu, care face din el o persoană unică şi irepetabilă, plină de mister, o fiinţă ireductibilă la lumea materială şi având un destin veşnic. Viaţa persoanei umane este cel mai mare dar al lui Dumnezeu, iar această viaţă începe în momentul conceperii, al apariţiei embrionului viu. Din acel moment, omul este "suflet viu", adică persoană care poartă în sine chipul lui Dumnezeu Cel veşnic viu şi este chemată la viaţa veşnică. De la concepere până la naştere şi apoi până la sfârşitul vieţii pământeşti, omul creşte, se maturizează şi se împlineşte în comuniune cu Dumnezeu şi cu semenii săi, iar după moartea trupului, sufletul omului rămâne viu, având conştiinţă şi memorie spirituală, întrucât este chemat la viaţa veşnică.

Textul care ne oferă posibilitatea de a înţelege dimensiunea liturgică, simbolică, a icoanei în plinătatea ei este "Mistagogia" Sfântului Maxim Mărturisitorul. Aici suntem iniţiaţi în misterul cosmosului, omului şi divinităţii. Punctul de legătură al celor trei nivele ontologice este Biserica în cadrul căreia icoanele prilejuiesc deplina conştientizare şi asumare a armoniei universale. Să ne gândim la "elementele" cultului ortodox: în primul rând Dumnezeu sălăşluit în Sfânta Sfintelor, în darurile transsubstanţiate; în al doilea rând omul, mijlocitor şi destinatar al harului sfinţitor; urmează celelalte elemente

liturgice: muzica sacră, icoanele, moaştele, obiectele de cult, veşmintele preoţeşti cu bogata lor semnificaţie simbolică, tămâia, lumânările. Toate acestea, alăturate structurii însăşi a templului - pronaos, naos şi altar - contribuie la împlinirea unităţii dintre cosmos, om şi Dumnezeu. Pe măsură ce omul se sfinţeşte în dialogul său cu Părintele Luminilor, el sfinţeşte creaţia, îndumnezeind-o. Tot acest proces, cu dinamica sa complexă este reflectat în teologia icoanei. Pe măsură ce omul participând la viaţa liturgică se îndumnezeieşte, devine apt să sfinţească materia aşa cum se întâmplă în pictarea unei icoane. Însă, cum ştim din pravila de alcătuire a icoanelor, toate elementele materiale care sunt utilizate de iconar sunt sfinţite prin ierurgii speciale, la fel cum şi iconarul primeşte o binecuvântare în sensul exercitării darului său . Nimic din toate acestea nu poate lipsi din pregătirea şi perpetuarea cultului ortodox.

Există încă un aspect deosebit de relevant în privinţa rostului icoanelor în cadrul Bisericii. Este vorba de funcţia lor pedagogică. După cum ştim din referatul biblic neotestamentar, dimensiunea învăţătorească a activităţii Învăţătorului Hristos este deosebit de pregnantă. Credincioşii nu se pot închina fără a fi învăţaţi cum să facă acest lucru şi fără a fi învăţaţi credinţa care justifică închinarea. În această ordine de idei, icoana nu este numai un mediu al închinării ci şi un obiect cu intenţii pedagogice vizibile. Fără a reduce icoana la un simplu instrument al promovării învăţăturii de credinţă, recunoaştem rolul ei eminent de transmitere a "ştiinţei sacre". Privindu-le, credincioşii beneficiază de toate cunoştinţele implicate în vizualizarea scenelor şi în persoanelor sfinte.

Dincolo de toate aceste dimensiuni ale imaginilor sacre, nu trebuie să pierdem din vedere caracterul apofatic al lor. În fond, rămâne o taină relaţia aceasta dintre imagine şi prototip, la fel cum o taină este relaţia dintre lumea celor văzute şi a celor nevăzute, sau dintre trup şi suflet. Putem aprecia alături de părintele Stăniloae că icoana "e apofatică cum e toată liturghia". Mai mult: "E apofatică pentru că uneşte trecutul cu prezentul şi cu viitorul eshatologic etern. Icoana este un chip al eternităţii. Ea ne îngăduie să ne depăşim timpul şi să întrevedem veacul viitor în oglinda tremurândă a chipurilor". La această caracterizare a lui Florensky, am putea adăuga că icoana este un chip al eternităţii vii, pentru că prin ea transpare şi Cel ce nu are început şi sfârşit şi margine în puterile Lui. Ea este un chip prin care transpare infinitatea lui Dumnezeu.

Dar eternitatea şi infinitatea vieţii spre care deschide icoana poarta sunt ale ipostasului divin făcut om din iubire şi ale ipostasurilor umane în care locuieşte ipostasul dumnezeiesc Cel întrupat şi odată cu aceasta însăşi Sfânta Treime. De aceea icoanele au nume de persoane. Prin ele nu licăreşte o esenţă eternă şi infinită, ci o persoană dumnezeiască, care implică o comuniune cu altele, prin feţe omeneşti care au caracter personal. E o eternitate şi o infinitate care ne vorbeşte şi cu care vorbim, cu care suntem în dialog şi care-şi revarsă eternitatea şi infinitatea lor ajutătoare, iubitoare, călăuzitoare, sfinţitoare în noi. Eternitatea aceasta ce transpare prin icoane, revărsată în trup ridică şi trupul la viaţa eternă prin învierea trupului asumat de Fiul lui Dumnezeu. Atât prin faptul că ne arată eternitatea personală, cât şi prin faptul că ea ne arată eternizarea trupului, "iconografia este metafizica existenţei concrete", cum zice Pavel Florensky, "care e totodată metafizica concretă a vieţii".

Concluzie

Se poate lesne vedea că icoana are o importanţă foarte mare în spiritualitatea creştină şi în special cea răsăriteană. Bineînţeles că atunci când privim o icoană nu vedem nişte simple urme ale penelelor. De fapt pentru aceasta s-a discutat atât de mult în decursul secolelor creştine. Unele curente au văzut în icoane o ameninţare a dreptei credinţe, adică nu-l mai putem vedea pe Dumnezeu ca fiind Unul. Apologeţii dreptei credinţe au apărat însă icoanele insistând, în mod deosebit, asupra argumentelor de ordin hristologic pentru a le justifica întemeierea.

Am observat că în interiorul iconoclasmului găsim două tendinţe: una radicală, conform căreia icoanele trebuiau înlăturate complet din spaţiul liturgic, şi alta moderată, care accepta într-o anumită măsură imaginile sacre. Sinodul Quinisext (622) a venit să clarifice lucrurile afirmând că onorăm figurile (typos) şi umbrele - ca pe nişte simboluri şi închipuiri ale Bisericii, dar preferăm harul si adevărul.

În "Spiritualitate şi comuniune în liturghia ortodoxă", părintele Dumitru Stăniloae ne vorbeşte despre rolul şi semnificaţia sfintelor icoane în contextul cultului ortodox. Aici ni se vorbeşte despre justificarea sfintelor icoane în cult. Dumnezeu nu a oprit simbolurile sacre ci identificarea lor cu Dumnezeu însuşi. În contextul religiei creştine fundamentată pe în-omenirea Cuvântului lui Dumnezeu, statutul obiectelor sacre se modifică simţitor. Cum am văzut în secţiunea referitoare la temeiul cristologic al icoanei, Întruparea legitimează deplin imaginile sacre. Pentru părintele Stăniloae esenţial nu este atât faptul Încarnării lui Hristos, ci mai ales proximitatea aflării Sale în raport cu neamul omenesc, înţeleasă dintr-o perspectivă interpersonală. Icoana reprezintă o veritabilă fereastră prin care om şi Dumnezeu se pot privi faţă în faţă. În acest context părintele Stăniloae a dezvoltat teologia chipului.

Bibliografie

1. Anthony M. Coniaris, *Introducere în credinţa şi viaţa Bisericii Ortodoxe*, trad. C. Făgeţan, Σοφία, Bucureşti 2001.

2. Bulgakov Serghei, *Icoana şi cinstirea sfintelor icoane*, Anastasia 2000, Bucureşti 2000.

3. Florenski Pavel, *Iconostasul*, Fundaţia Anastasia, Bucureşti, 1994.

4. Sfântul Maxim Mărturisitorul, *Mystagogia*, trad. rom. de D. Stăniloae, în Rev. Teologică (Sibiu).

5. Sfântul Simeon Noul Teolog, *Scrieri I: Discursuri teologice şi etice*, Sibiu, Deisis, 1998.

6. Sfântul Teodor Studitul, *Iisus Hristos prototip al icoanei Sale*, Ed. Deisis, Alba Iulia, 1994.

7. Stăniloae Dumitru, *Spiritualitate şi comuniune în Liturghia ortodoxă*, Ed. Mitropoliei Olteniei, Craiova, 1986.

8. Uspensky Leonid, *Teologia icoanei*, Ed. Anastasia, Bucureşti, 1994.

Argumente ale cinstirii sfintelor icoane

Urmare din pagina 1

Cinstirea acestor chipuri ale Vechiului Testament niciodată nu a fost dezaprobată de Hristos sau de Apostoli. Ei înşişi se rugau la templu. Pavel zice: „M-am suit în Ierusalim ca să mă închin" (Fapt. Ap. 24, 11) El s-a închinat peste tot în templu, în care chipurile de heruvimi se bucurau de mare cinste.

În Noul Testament idolatria e oprită iar închinarea la icoane nu. Idolatria este un păcat greu şi Sf. Pavel învăţa că „dumnezeii făcuţi de mâini nu sunt dumnezei" (Fapt. Ap. 19, 26).

În Vechiul Testament nu au fost admise alte icoane afară de cele ale heruvimilor. Însă în Testamentul Nou sunt admise şi altele, reprezentând: pe Dumnezeu, pe Iisus Hristos, pe Sf. Duh, pe Sf. îngeri, pe Sfinţi. Acestea din urmă, în Vechiul Testament n-au fost admise pt că cei din Vechiul Testament erau foarte înclinaţi spre idolatrie. Astfel s-a întâmplat cu şarpele de aramă pe care Ezechia e nevoit să-l distrugă, atunci când iudeii încep să-i aducă jertfe numindu-l Nehuştan. Cei din Vechiul Testament cunoşteau doar monoteismul, nu şi trinitatea Persoanelor în unitatea Fiinţei şi înclinau repede spre politeism şi facere de idoli. În Vechiul Testament nu existau sfinţi, ci numai „drepţi" şi deci, nici aceştia nu puteau fi veneraţi în icoane sfinte.

Istoria Bisericească şi Sfânta Tradiţie mărturisesc, că în practica din totdeauna a Bisericii, sfintele icoane au fost venerate pretutindeni, de toţi creştinii: Tertulian ne spune că pe pereţii bisericii se află chipul Mântuitorului sub forma de Păstorul cel bun. Eusebiu de Cezareea ne atestă, că a văzut la creştinii cei vechi icoane ale lui Petru, Pavel şi Iisus Hristos. Catacombele, sunt pline de icoane de ale Sfinţilor din Noul Testament şi de ale drepţilor din Vechiul Testament.

Sinodul VII Ecumenic din anul 787, a hotărât ca icoanele să se pună în biserici pe vasele şi pe veşmintele cele sfinţite, pe pereţi şi pe scânduri, în case şi la drum. Să fie cinstite cu sărutare şi cu închinăciune respectuoasă şi prin tămâiere şi aprindere de lumânări.

Cinstirea icoanelor este potrivită cu firea omului. Pe cel ce îl stimează şi îl iubeşte mai mult, omul doreşte sa-l şi vadă mai des. Văzând chipurile de sfinţi pe icoane, ne aducem aminte de virtuţile lor, din care luăm pildă şi îndemnuri. Sfintele icoane trezesc credinţa şi întăresc evlavia şi noi exprimăm dragostea şi adoraţia noastră către Dumnezeu, supravenerarea către Fecioara Maria şi cinstirea sau venerarea către sfinţi. Prin pictarea de icoane cei ce au darul picturii şi-l pun în slujba preamăririi lui Dumnezeu. Sfintele icoane sunt Biblia copiilor şi a neştiutorilor de carte şi la cei ştiutori de carte, ele luminează cunoştintele. Materialul din care sunt făcute sfintele icoane, este la fel ca oricare altul, cu deosebirea că este sfinţit. Dovada cea mai bună despre datoria noastră de a da icoanelor o cinstire deosebită, este puterea făcătoare de minuni a multora dintre acestea.

Bibliografie:

Biblia sau Sfânta Scriptură, EIBMBOR, Bucureşti, 1998

Teofil al Antiohiei, *Către Autolic*, în PSB, vol. 2, EIBMBOR, Bucureşti 1980

Atenianul, Atenagora, *Solie în favoarea creştinilor*, în PSB, vol. 2, EIBMBOR, Bucureşti, 1980

Alexandrinul, Clement, *Cuvânt de îndemn către elini*, în PSB, vol. 4, EIBMBOR, Bucureşti, 1982

Stăniloae, Pr. Prof. Dr. Dumitru, Teologia Dogmatică Ortodoxă, vol. III, EIBMBOR, Bucureşti, 1997

Învăţătura de credinţă creştină ortodoxă, EIBMBOR, Bucureşti, 2000

Ioja, lector, dr. Cristinel, *Homo adorans – Între Iisus Hristos şi politeismul lumii contemporane,* Ed. Universităţii „Aurel Vlaicu", Arad, 2008.

Moşu' meu, dă la Canal

"La Canal, la Marea Neagră
Moşu' meu o fost "ţâpat"
Întră pietre şî căruţă,
O lucrat pân-o crăpat.

Că viniră comunişcii,
Ardă-i focu' oamini răi
Şi îl luară dă acasă,
Dân casa lu' Cordoveni....

Şî zisără că-i dator,
Şi că-l duşe la-nchisoare
Între Dunăre şî Mare.

Om bisăricos dân fire,
Cu frica lu' Ăl dă Sus
O plăcit tăt şe-o avut,
Ş-apoi trăbia măi mult...

Patru ani trecut-au greu,
Doar în chinuri şi robie
Numa dor avea în suflet,
Dor dă sat şî dă familie!

Şî-ntr-o noapce urâtă tare
Moşu meu iacă muri...
Iacă aişi îi fu sfârşitu'
La a nostru străbunic!

Gimineaţa, criminalii în coşie îl suiră
Şî cu alce zăşi dă morţi ,
Într-o groapă adânc săpată
Îi tâpară s-astupară,
Pra veşie îi terminară!

Şî-i scrisăi o poezie,
La a nostru străbunic
Oginească-să în paşe,
Mulce o tras ş-o pătimit...

Cred şi-acuma că suspină
După satul lui curat,
După neamul lui dă frunce,
Şî pământu' lui bogat..."

elevă Amalia Stoica
Colegiul Economic din Arad

Icoana în viaţa creştinului ortodox. Comuniune cu sfinţii şi cu Biserica Ortodoxă

Am auzit de curând pe cineva spunând că omul modern ajunge să moară având în suflet dorul de a-L cunoaşte pe Dumnezeu, dar fără să fi încercat să se apropie de El. Se întâmplă adeseori această din cauza faptului că omul nu se consideră niciodată suficient de pregătit pentru a face pasul spre Dumnezeu. Prezenţa divină în viaţa noastră se face simţită într-un mod delicat. părintesc, aşa, că "o adiere de vânt subţire". Dumnezeu ne respectă liberul arbitru, nu ne forţează să ne apropiem. Ne îmblânzeşte, revelandu-ni-Se puţin câte puţin, treptat şi lăsându-ne pe noi să avem iniţiativa de a face primul pas spre El.

În mod concret, în afară Sfintelor Taine şi mai cu seamă în Sfânta Liturghie, unde Hristos vine în mjlocul nostru, întreaga dumnezeirea, Biserica triumfătoare ni se revelează în icoana: Sfânta Treime, Mântuitorul nostru Iisus Hristos, Maica Domnului cu Sfinţii Îngeri şi cu Sf Ioan Botezătorul, Sfinţii Prooroci, Sfinţii Apostoli şi toţi ceilalţi sfinţi cunoscuţi sau chiar necunoscuţi (cum se întâmplă în icoana tuturor sfinţilor). Tot prin icoana sunt actualizate evenimente importante din viaţa Mântuitorului, a Maicii Sale sau ale altor Sfinţi, dintre care unele au schimbat istoria omenirii, respectiv istoria mântuirii omului. Desigur din această categorie fac parte Naşterea Maicii Domnului, Buna Vestire, Naşterea Domnului, Învierea Domnului şi toate celelalte cunoscute praznice.

Cum, dar, poate icoana să îl apropie pe om de Dumnezeu? Cât de importantă este icoana în viaţa noastră, ce loc ocupa ea în relaţia noastră cu Dumnezeu şi cu fraţii noştri? Cât de mult ar avea de pierdut viaţa noastră duhovnicească în lipsa icoanelor? Cât de mult ne-ar lipsi bucuria şi căldură pe care acestea ne-o dăruiesc!

Suntem cu toţii conştienţi de acestea, dar sunt unele aspect care se cer subliniate.

Părintele Mitropolit Kallistos Ware, într-una din cuvântările sale spunea că oamenilor le place să li se confirme anumite lucruri pe care le intuiau sau le simţeau.

În Biserica Ortodoxă nu există act liturgic care să nu fie însoţit de prezenţa sfintelor icoane. Ele sunt cu noi pretutindeni. Purtam iconiţe ale Mântuitorului, ale Maicii Domnului, ale Sfinţilor Îngeri sau ale sfinţilor noştri ocrotitori, ale căror nume le purtam. În biserică, acasă, ne rugăm mereu în fata sfintelor icoane. De ce simţim nevoia să facem acest lucru? În ce fel o "simplă" bucată de lemn zugrăvită ne ajută în rugăciune? Ce este de fapt icoana? Mulţi spun că este o fereastră spre Dumnezeu şi Împărăţia Lui. Vom vedea în continuare că smerită icoană este mult mai mult decât o fereastră. Printr-o fereastră poţi privi, ai acces vizual la un peisaj, o persoană sau mai mai multe. În secolul al VIII-lea, în perioada iconoclastă, Sfântul Ştefan ce Nou, martir în lupta pentru apărarea icoanelor numea icoana POARTA. Sfânta icoană a fost făcută să fie uşa, poarta de acces, cale de intrare în ce? Este un punct de întâlnire cu Cine? Răspunsul dat de sfântul martir este; icoană este o poartă spre Împărăţia lui Dumnezeu, un mijloc de a ajunge în viaţa veacului ce va să vie. Sfânta icoană este punctul în care comuniunea Bisericii luptătoare cu Biserica triumfătoare devine sensibilă, perceptibilă. Ea are rol de mediere, aduce în prezentul pe care îl trăim evenimente şi persoane sfinte.

Teologia icoanei este o teologie a prezenţei. De aceea icoana nu este doar o fereastră ci o poartă. Prin fereastră, cum spuneam, putem doar contempla un centru de interes care se afla la distanţă, la care nu avem acces direct. Prin poarta noi putem pătrunde personal, putem să devenim parte din realitatea pe care prin fereastra o puteam doar admira. Ajungând la acest aspect al intrării prin poarta descoperim că prin ea se poate pătrunde din ambele direcţii. Astfel, prin poarta-icoana pot veni la noi şi sfinţii pentru a ne întâlni faţă către faţă. Ce devine atunci icoană, decât un punct de întâlnire în care timpul şi spaţiul sau alte coordonate fizice îşi pierd semnificaţia. Evenimentele sunt actualizate iar persoanele sfinte vin chiar la noi, în prezentul nostru. Icoana nu ascunde, ci dezvăluie Împărăţia lui Dumenzeu. Ea nu desparte cele două realităţi, cea perceptibilă de noi prin cele cinci simţuri de cea a lumii sfinţilor, ci le uneşte, nu e graniţa, ci pod de trecere.

Faptul că icoană este o poartă, o actualizare a comuniunii dintre noi şi sfinţi are trei consecinţe.

Prima consecinţă despre care vorbim este faptul că icoana îşi îndeplineşte scopul doar dacă ia parte la actul rugăciunii, dacă mijloceşte în rugăciune.

Mulţi oameni, ortodocşi sau neortodocşi cumpăra icoane, le atârna pe pereţi şi le tratează ca pe simple opere de artă. În cel mai bun caz, uneori icoanelor li se admiră cromatica, frumuseţea chipului zugrăvit în ele, stilul pictural sau apartenenţa la o anumită scoala de iconografie. Dacă tratăm icoana doar din punct de vedere estetic ne lipsim de cel mai important rol al ei, cel liturgic. Ea este în primul rând parte integrantă în actul rugăciunii, al cinstirii sfinţilor.

Într-o ţară cu populaţie majoritar neortodoxă au fost întrebate mai multe persoane care deţineau acasă icoane, ce semnificaţie au acestea pentru ei. Răspunsurile au fost interesante. Unii au spus că le apreciază că operă de artă, alţii au adăugat că icoanele au în ele ceva tainic, misterios, ceva ce nu poate fi descris în cuvinte. Alţi respondenţi au mărturisit că nu se simt deloc confortabil să fumeze în faţa icoanelor. Singur, un ortodox a răspuns foarte hotărât: "Eu mă rog în faţa icoanelor!"

Concluzia este evidentă deci, în afară actului liturgic icoana îşi pierde identitatea.

Ne vom referi acum la a doua consecinţă a faptului că icoană este poartă spre şi dinspre Împărăţia lui Dumnezeu.

Ştim că rugăciunea şi teologia sunt inseparabile, după cum spunea şi Sfântul Evagrie Ponticul şi anume ca teolog, adică vorbitor cu Dumnezeu este cel care se roagă. Dacă te rogi în adevăr eşti teolog. Fiind o artă liturgică, având scop liturgic, arta iconografică este deci, o artă teologică. Icoană este teologie în culoare şi linie. Ea se leagă strâns de Sfânta Evanghelie, care este Cuvântul mărturisit în grai, în literă, în timp ce icoană este Cuvântul reprezentat în culori. Cele două sunt corelate şi se completează reciproc. Sinodul al VII-lea Ecumenic (787) stabileşte că icoanele vor fi cinstite alături de Sfânta Evanghelie şi de Sfânta Cruce.

Un al treilea aspect rezultat din însuşirea icoanei de a fi poartă spre dumnezeire este sacralitatea implicită a icoanei. Iconografia nu este doar o artă teologică ci şi una sacră, sfântă. După cum am menţionat, icoana are un rol mediator: aduce în prezentul creştinului care se roagă evenimentul său persoana sfântă pe care o reprezintă. Odată cu venirea prin icoană a Mântuitorului lângă noi vine şi harul Său. Harul , sfinţenia sunt implicit dăruite icoanei care Îl reprezintă şi este negreşit transmis celor care cinstesc icoana Lui. Harul este dăruit celor care vin în faţa icoanei că la un izvor al milostivirii, deschizând ei înşişi poarta, uşa milostivirii din proprie iniţiativă şi cu multă evlavie. Atunci, înainte ca noi să facem vreun pas, de dincolo de poarta-icoana vine sfântul reprezentat care ne ia şi ne duce spre acolo unde se îndreaptă rugăciunile noastre. Este o călătorie scurtă, o prefigurare a călătoriei celei mari cu destinaţia în veşnicie. Putem numi această scurtă călătorie, rugăciunea înaintea icoanei, un exerciţiu de bucurie veşnică, de mântuire.

Ne vom referi în continuare la caracterul teandric al scrierii de icoane. Vorbim aici de lucruri atât de minunate, atât de tainice încât cu greu ar putea fi exprimate. Vom încerca doar să conturăm, aşa, în ghicitură, că într-o reflexie, o realitate.

Meşteşugul iconografiei presupune parcurgerea a zeci (cel puţin 20) de etape de lucru înainte ca zugravul să ajungă să înceapă pictarea propriu-zisă a icoanei. Cu fiecare dintre aceste etape creşte tot mai mult şi mai mult ajutorul pe care iconarul îl primeşte de la Dumnezeu. După ce sfântul reprezentat începe a fi zugrăvit în culoare în inima iconarului se naşte un sentiment "frică de Dumnezeu" şi "cutremur" faţă de responsabilitatea cu care a fost însărcinat, în timp ce sfântul îşi deschide braţele şi îl primeşte impreuna-lucrator, cu "credinţa şi dragoste". Aceasta împreună-lucrare, aceasta sinergie dezvăluie mereu grijă şi iubirea nesfârşită a lui Hristos pentru noi, făcându-l mereu pe bietul iconar să cadă în uimire. Din clipa în care ia naştere pe icoană chipul sfânt, mulţimea minunilor nu încetează. Se întâmplă lucruri dincolo de înţelegerea noastră. Inima iconarului se zbate din răsputeri, o furtună răscolitoare scotoceşte fiecare colţişor ascuns al sufletului său expunându-l în faţa Domnului într-o spovedanie mută, lacrimile ţâşnesc uneori necontrolat începoşându-i vederea, iar icoana pare că se pictează singură. Când totul aparent se termină, abia atunci începe. Când sfântul te priveşte, te cheamă, nu poţi să nu treci dincolo de usa-icoana. Atunci vine, atunci îi săruţi poala veşmântului şi I te închini. Îţi vorbeşte despre cele sfinte. Atunci lacrimile durerii şi ale neputinţei dispar şi vin cele ale bucuriei. O răsplată mereu surprinzătoare, dulce, fină şi suavă, dar deplină. Atunci toate darurile Duhului Sfânt sunt aduse în fata închinătorului, trebuie doar că acesta să întindă mâna să le primească. Doar cămara să fie golită şi primenita, în aşteptare.

Ce este dar icoana? O poartă. O poartă spre cer, pe care intram pe rând, întinzându-ne mâinile, primim darurile cele mai bogate, iar sfinţii dăruitori ne îmbrăţişează cu dragostea lor şi ne conduc înapoi, în casa noastră, încredinţându-ne că se bucura mereu şi mereu de "vizitele" noastre neîncetate până la comuniunea desăvârşită cu ei ce va să vie.

Adriana Constantinescu
Pictor bisericesc

Sfinţi care au luptat pentru apărarea Sfintelor Icoane

1. Sfântul Ioan Damaschin. În anul 726 când Împăratul Leon Isaurul publică edictul împotriva icoanelor, Sfântul Ioan Damaschin se dovedeşte a fi un sprijinitor al Sfintele Icoane prin scrierea celor trei Tratate împotriva celor ce atacă Sfintele Icoane. Participă de asemenea la Sinodul Antiiconoclast al episcopilor orientali. El şi-a închinat toată viaţa apărării Credinţei Ortodoxe. A mai scris trilogia *Izvorul cunoştinţei,* care în partea a treia, sub titlul *Expunerea exactă a credinţei ortodoxe*, prezintă învăţătura Bisericii Ortodoxe care stă la baza tuturor scrierilor dogmatice.

2. Sfântul Gherman, Patriarhul Constantinopolului. Acest Sfânt a fost ales Patriarh al Cizicului şi a luptat împotriva monotelismului (erezie că Hristos are o singură voire) care a derivat dintr-o altă erezie, monofizismul. Când Împăratul Leon Isaurul a început lupta împotriva Sfintelor Icoane, Sfântul Gherman l-a mustrat şi i-a adus dovediri temeinice pentru cinstirea icoanelor (mahrama trimisă lui Avgar icoana Maicii Domnului pictată de Sf. Evanghelist Luca).

3. Sfântul Tarasie, Patriarhul Constantinopolului. Sfântul Tarasie, ca patriarh a convocat un Sinod Ecumenic în care episcopii să se pronunţe asupra problemei icoanei. Sinodul s-a întrunit abia în anul 787, la un an după convocare, la Niceea unde au participat 300 de episcopi. Sinodul a hotărât cinstirea Icoanelor, a Sfintelor Moaşte şi a Sfintei Cruci.

4. Sfântul Nichifor, Patriarhul Constantinopolului. Tatăl Sfântului, Teodor, a primit cununa muceniciei pentru cinstirea Sfintelor Icoane. În timpul domniei ereticului împărat Leon, s-a pornit prigoană împotriva sfintelor icoane. Sfântul Nichifor a luptat cu îndrăzneală pentru apărarea Sfintelor Icoane, fiind întemniţat. A lăsat scrieri importante pentru apărarea Sfintelor Icoane.

5. Sfântul Nicolae Studitul. A fost bătut şi întemniţat de nenumărate ori pe vremea ereticului împărat Leon Armeanul datorită cinstirii Sfintelor Icoane. De fiecare dată el a mărturisit cu aceeaşi vehemenţă închinarea la Sfintele Icoane. A fost exilat şi întemniţat în mai multe locuri de-a lungul mai multor domnitori. Pe vremea Împăratului Vasile Macedoneanul devine egumen al Mănăstirii Studiţilor.

6. Sfântul Teodor Studitul. În anul 814 are loc o dispută între iconomahi şi ortodocşi, prezidată de Împăratul eretic Leon Armeanul. Alături de Sfântul Nichifor, Patriarhul Constantinopolului, Sfântul Teodor apără hotărârile sinodului al VII-lea ecumenic din 787, contestând deschis competenţa dogmatică a împăratului. Împăratul convoacă un sinod eretic, condamnând Sinodul VII ecumenic. Se organizează distrugerea sistematică a icoanelor, mergând până la percheziţii în casele particulare. Opozanţii sunt maltrataţi şi dispersaţi. Comunitatea monahală de la Studion e desfiinţată, iar Sfântul Teodor e trimis în exil. Ţinut în condiţii severe pentru a nu mai putea comunica cu cineva, Sfântul Teodor reuşeşte să scrie mai multe scrisori pentru apărarea Sfintelor Icoane şi pentru încurajarea celor persecutaţi. După moartea împăratului Leon, succede la domnie Mihail II care pune capăt persecuţiilor şi doreşte să convoace un sinod în care ortodocşii şi ereticii iconoclaşti să discute pe picior de egalitate. Sfântul Teodor refuză să participe la acest sinod mai ales că aceşti eretici au fost deja condamnaţi de Biserică. În această perioadă Sfântul Teodor scrie Tratatele contra iconoclaştilor.

7. Sfântul Metodie, Patriarhul Constantinopolului. A trăit pe vremea lui Teofil, urâtorul de icoane. A înfruntat şi a mustrat rătăcirea iconoclaştilor cu dovezi scripturistice, pentru aceasta pătimind multe chinuri din partea ereticilor. După moartea lui Teofil, Sfântul a convocat la Constantinopol într-un sinod pe toţi Sfinţii Mărturisitori episcopi, egumeni şi monahi, care în timpul luptelor iconoclaste au avut de suferit. Sfinţii Mărturisitori adunaţi la acest sinod au declarat valabile hotărârile celor şapte Sfinte Sinoade Ecumenice, restabilind cultul Sfintelor Icoane şi rostind anatema împotriva tuturor iconoclaştilor. Aici s-a alcătuit Sinodiconul Ortodoxiei în care sunt cinstiţi Sfinţii Părinţi împreună cu împăraţii binecredincioşi şi sunt anatematizaţi toţi ereticii. S-a hotărât citirea Sinodiconului în toate bisericile ortodoxe în prima duminică a Postului Mare, numită Duminica Ortodoxiei. El a întocmit şi rânduiala celor care se întorc la „prevoslavnica şi adevărata" credinţă, rânduială care s-a păstrat în molitfelnicele vechi.

8. Sfântul Pavel, Xeropotamianul. S-a făcut monah în Sfântul Munte Athos şi a luptat pentru apărarea dreptei credinţe împotriva celor care defăimau Sfintele Icoane. Înainte de a muri a chemat la sine pe ucenicii săi spunându-le: *„fiilor, după două zile sufletul meu va ieşi din acest trup ticălos şi ştiţi cum am petrecut eu în locul acesta sfânt şi cum din tinereţile mele toate poruncile părinţilor mei le-am păzit. Tot aşa vă rog şi pe voi, iubiţii mei, să le păziţi şi voi până la sânge. Pentru că eu în vremea tinereţilor mele, pe când era eresul luptătorilor de icoane, atât de mult m-am nevoit, încât eram gata să-mi vărs sângele pentru Hristos. Deci am răbdat multe bătăi cu toiege, până când cu dovezi ale Scripturii şi cu mărturii ale Părinţilor, am pierdut eresul luptătorilor de icoane. Acestea vi le spun vouă nu mândrindu-mă, ci îndemnându-vă să suferiţi toată ispita şi necazul cu mărime de suflet, aşteptând cununile de la Dumnezeu*"[1].

9. Sfântul Grigorie Decapolitul. S-a despărţit de cele lumeşti, mergând la mănăstire, pecetluindu-şi viaţa cu tot folosul duhovnicesc al nevoinţelor călugăreşti. După ce s-a pregătit cu sârguinţă, umbla prin mijlocul creştinilor, îmbărbătându-i spre mărturisirea dreptei credinţe în lupta pentru apărarea Sfintelor Icoane. De-a lungul călătoriei, Sfântul s-a arătat mare făcător de minuni. A adus la dreapta credinţă mulţime multă de eretici şi a fost creştinilor de un real folos. Trupul Sfântului n-a fost supus stricăciunii, dovedit ca fiind purtător de mari daruri. Moaştele Sfântului au fost cumpărate în aur şi se află la Mănăstirea Bistriţa (Vâlcea) din grija Domnitorului Barbu Craiovescu.

Preot Adrian Hanţiu
Parohia Vânători

[1] *Vieţile Sfinţilor pe luna Iulie*, Ed. Episcopiei Romanului, 1997, p. 547-548

Lucrare teologic-istorică de excepţie lansată la Arad

Aniversarea celor 25 de ani de existenţă a învăţământului teologic ortodox în Universitate la Arad în anul 2016 a însemnat, pe lângă evenimentele bisericeşti şi teologic-culturale, şi o ilustrare în plan editorial şi publicistic a tradiţiei teologice din vestul României. Lucrarea *Învăţământul teologic ortodox din Arad. Itinerar. Forme. Perspective,* elaborată de Pr. Prof. Univ Dr. Cristinel Ioja şi Lect. Univ. Dr. Marcel Tang marchează pe de o parte cei 25 de ani de Teologie în Universitate şi 195 de ani de tradiţie teologică la Arad (1822-2017). Lansarea acestei lucrări, inedite în peisajul teologic actual, prin structură, conţinut şi design a avut loc în data de 16 martie 2017 în Librăria Diecezana a Arhiepiscopiei Aradului, spaţiu încărcat de istorie şi de multiple semnificaţii teologice, bisericeşti şi cultural-naţionale.

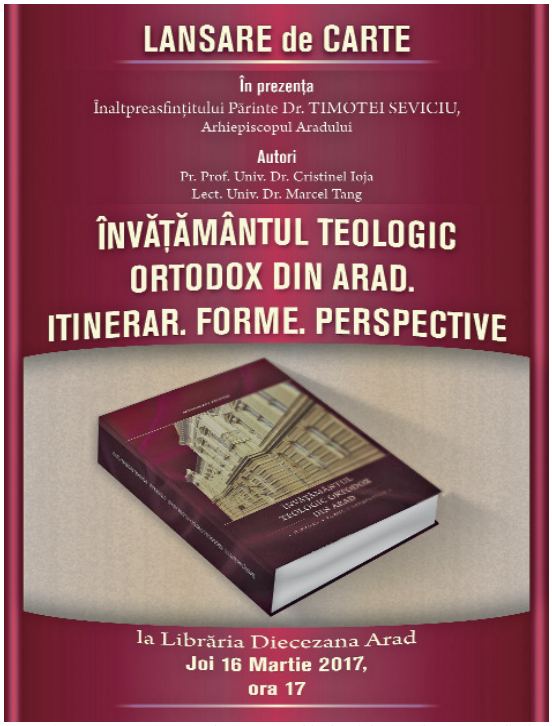

Evenimentul s-a desfăşurat cu binecuvântarea şi în prezenţa IPS Dr. Timotei Seviciu, Arhiepiscopul Aradului, a Rectorului Universităţii „Aurel Vlaicu" din Arad, Prof. Univ. Dr. Ramona Lile, a reprezentanţilor Universităţii de Vest „Vasile Goldis", a Domnului Iustin Cionca, Preşedintele Consiliului Judeţean din Arad, a Domnului Viceprimar Călin Bibarţ, a PC Părinţi Consilieri, Părinţilor Profesori, Părinţilor Protopopi şi preoţi din Arhiepiscopia Aradului, a numeroşi oameni de cultură şi a studenţilor Facultăţii de Teologie Ortodoxă din Arad.

În deschiderea evenimentului Pr. Prof. Dr. Cristinel Ioja, Decanul Facultăţii de Teologie Ortodoxă din Arad a salutat prezenţa ierarului şi a înaltelor oficialităţi precum şi prezenţa celorlalţi invitaţi subliniind faptul că un asemenea eveniment reprezintă o sărbătoare teologică şi culturală nu doar a Facultăţii de Teologie, ci a Arhiepiscopiei Aradului şi a oraşului întrucât prin lucrarea referitoare la învăţământul teologic ortodox din Arad, fiecare ne întâlnim cu identitatea noastră spirituală şi culturală. Este o carte-document prin care am căutat dimpreună cu Domnul Lect. Dr. Marcel Tang să ilustrăm în texte şi imagini memoria tradiţiei teologice arădene cu rădăcini adânci la începutul secolului al XIX-lea. Tradiţia teologică trebuie asumată ca tradiţie vie şi ca manifestare a Duhului lui Hristos în fidelitate, permanenţă şi continuitate, în universalitate şi nuanţă specifică totodată. Această lucrare se integrează specific în eforturile istoriografiei arădene exprimate magistral de Pr. Prof. Dr. Teodor Botiş prin monografia Institutului Teologic cu prilejul centenarului acestuia (1822-1922) până la contribuţiile preotilor profesori Mihai Săsăujan, Pavel Vesa şi Gabriel Basa. Părintele Decan a adus multumiri IPS Dr. Timotei Seviciu, Arhiepiscopul Aradului pentru sprijinul conceptual şi financiar ăn editarea acestei lucrări, precum şi Centrului Municipal Cultural din Arad reprezentat prin Doamna Dr. Pădurean-Andreica Daniela.

A fost invitat la cuvânt Pr. Lect Univ. Dr. Gabriel Basa, profesor de specialitate în cadrul Facultăţii de Teologie din Arad. Acesta a prezentat datele istorice inedite regăsite în album, a vorbit despre formele insituţionale diverse prin care a trecut această şcoală teologică în cei aproape 200 de ani, despre implicarea ierarhilor şi dascălilor de teologie în promovarea, păstrarea şi valorizarea credinţei dreptmăritoare şi a românismului într-un spaţiu geografic şi istoric special.

Domnul Lect. Univ. Dr. Marcel Tang a evocat, la rându-i, emoţia trăită acum, stare datorată încununării unei munci neobosite de peste opt luni, fiind necesare căutarea unui număr impresionant de poze de epocă, de cercetarea arhivelor şi de consultare a specialiştilor. În final, acesta a mulţumit părintelui decan atât pentru încrederea acordată cât şi pentru frumoasa colaborare avută pe parcursul definitivării acestui proces de editare.

Dintre cei prezenţi, Domnul Doru Bogdan, profesor la Preparadia arădeană a ţinut să adreseze un cuvânt de felicitare autorilor şi să sublinieze rolul extrem de important al acestui volum, domnia sa ţinând să precizeze valoarea întreită a acestuia: „lucrarea nu este un simplu album, ci o carte de istorie în care se află prezentate şi analizate fapte istorice. Deasemeneaea este şi un frumos dicţionar al personalităţilor care au activat în cadrul acestei şcoli teologice". Referindu-se la apropiatele aniversări ale centenarului Unirii, domnia sa a conchis:„Fără biserică şi fără şcoală nu ar fi existat unirea din 1918, pentru care albumul acesta înseamnă un fericit preambul, o omagiere cuvenită a înaintaşilor".

Încheind şirul alocuţiunilor, ÎPS Arhiepiscop Timotei, a felicitat pe autori pentru faptul că au pus în valoare bogatul tezaur teologic existent la Arad, remarcând faptul că forma în care apare volumul poate fi considerată ogic arădean, având în vedere contextul anului omagial, dedicat de către Patriarhia Română, icoanei şi iconarilor. Au fost amintite şi câteva importante nuanţe care evidenţiază continuitatea între vechea Academie Teologică, închisă în anul 1948, şi Facultatea de Teologie, înfiinţată în anul 1991, prin aceea că aici la Arad s-au continuat tradiţia şcolii teologice, permanentizată în perioada regimului comunist sub forma cursurilor de formare preoţească şi a examenelor de capacitate şi grade profesionale ale preoţimii.

La final, Părintele Decan a mulţumit celor prezenţi, oficialităţilor, colegilor de la Facultatea de Teologie şi colegilor slujitori la altarul Catedralei istorice a Aradului. Evenimentul s-a încheiat cu vernisarea imaginilor cuprinse în lucrare şi cu un Dineu.

***

Din conţinutul lucrării desprindem următoarele idei de referinţă: „Facultatea de Teologie Ortodoxă din cadrul Universităţii „Aurel Vlaicu" din Arad este continuatoarea Tradiţiei învăţământului teologic ortodox din vestul României. Rădăcinile acestei instituţii de învăţământ teologic superior sunt fixate într-un mod organizat – cum am amintit – la începutul secolului al XIX-lea prin înfiinţarea Preparandiei (1812) – care conţinea în structura ei discipline teologice – a Institutului Teologic (1822) şi mai târziu, a Academiei Teologice (1927). În perioada de la începutul secolului al XIX-lea până la desfiinţarea Academiei Teologice (1948) şi instaurarea comunismului în România, diferitele forme de învăţământ teologic ortodox de la Arad, au fost slujite de episcopi şi profesori de teologie de prestigiu, cu contribuţii notabile la dezvoltarea teologiei ortodoxe române. Pleiada personalităţilor teologice care au slujit învăţământul teologic arădean însumează peste 70 de episcopi, profesori, duhovnici care au păstrat vie conştiinţa teologică dimpreună cu valorile naţional-bisericeşti. Prin urmare, Aradul are o Tradiţie teologică viguroasă, recunoscută de istorici şi teologi, vădită în numeroasele contribuţii publicistice şi teologic-culturale care stau mărturie vie a vocaţiei şi continuităţii acesteia. La Arad nu au fost făurite şi apărate doar ideile naţionale, ci au fost apărate şi valorile Ortodoxiei româneşti în contextul confesional şi multicultural specific acestei părţi de ţară.

Facultatea de Teologie Ortodoxă din cadrul Universităţii „Aurel Vlaicu" din Arad reprezintă expresia Tradiţiei în actualitate, identitatea idealurilor teologic-culturale şi social-naţionale ale arădenilor şi una din sursele centrale ale istoriei locale. Dar Tradiţia este dinamică şi Facultatea de Teologie Ortodoxă din Arad asumă continuu dinamica Tradiţiei în Biserică şi în învăţământul teologic românesc. Argumentele unei asemenea viziuni sunt multiple: 1) rămâne în fidelitate faţă de Întâistătătorul eparhiei şi valorifică contextul academic, social şi cultural în care fiinţează; 2) exprimă la cel mai înalt nivel exigenţele academice prin studiile masterale şi doctorale, prin cercetarea academică concentrată în zeci de volume ale simpozioanelor naţionale şi internaţionale şi în publicaţiile periodice proprii; 3) este racordată la viaţa parohiilor şi la necesităţile conceptuale şi practice ale predării religiei în şcoala românească; 4) are deschidere naţională şi internaţională prin parteneriate concrete, prin participări la conferinţe şi colocvii; 5) participă prin profesori instruiţi, titulari în disciplina predată, în cadrul proiectelor lansate la nivelul Patriarhiei Române: conferinţe, manuale universitare, enciclopedii, tratate, dicţionare; 6) participă prin profesori instruiţi la comisiile altor Şcoli doctorale, la comisiile de titularizare pe posturi superioare a cadrelor universitare din alte Facultăţi de Teologie; 7) participă la viaţa cetăţii prin activitatea corală, publicistică, culturală.

Facultatea de Teologie Ortodoxă din Arad rămâne conectată la valorile Bisericii Ortodoxe şi la cele ale învăţământului superior european, la valorile tradiţiei locale integrată în Tradiţia universală a Bisericii, la exigenţele cercetării ştiinţifice şi la modelele formative şi de sfinţenie ale Bisericii. Ea reprezintă spaţiul intensificării unui dialog constructiv cu ştiinţele, precum şi spaţiul formării de caractere şi profiluri spirituale atât de necesare în contextul unei lumi secularizate şi globalizate.

Facultatea de Teologie Ortodoxă iradiază lumină şi identitate spirituală Aradului. Ea aşează pe cei care intră într-un sistem de relaţie cu ethosul ei, în conexiune directă, nu doar cu valorile Bisericii Ortodoxe dintotdeauna, ci şi cu trecutul românesc identitar al Aradului."[1]

[1] Din cuvântul înainte semnat de Pr. Prof. Dr. Cristinel Ioja

Protos.dr. Iustin Popovici
Pr.lect.dr. Filip Albu

Prohodirea părintelui profesor Teodor Baba

Ziua de 4 Martie, prima a Postului Mare, cea în care se face şi pomenirea Sfântului Teodor, a adus, spre ceasul înserării, o veste tristă pentru preoţii şi credincioşii arădeni: preotul pensionar Teodor Baba şi-a găsit sfârşitul viţei pământeşti, subit şi neaşteptat, la cei doar 67 de ani împliniţi.

În dangătul de copot şi în cântare duioasă trupul său înveşmântat în sfintele odăjdii preoţeşti a fost depus în paraclisul noii biserici a parohiei Arad-Şega, locul în care şi-a desfăşurat cea mai mare parte a slujirii sale de păstor sufletesc, timp de două decenii şi mai bine.

Aici au urmat cele două seri de priveghere. În prima seară, în fruntea soborului slujitor s-a aflat Înaltpreasfinţitul Timotei Seviciu, Arhiepiscopul Aradului, iar în cea de-a doua preacuviosul părinte consilier Iustin Popovici. În cuvintele rostite cu acest prilej de către Înaltpreasfinţitul Arhiepiscop Timotei, în prima seară, şi de către preaonoratul părinte profesor dr. Cristinel Ioja, decanul Facultăţii de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea" din Arad, în cea de-a doua, s-au reliefat câteva dintre trăsăturile personalităţii părintelui Teodor, între care nota definitorie s-a arătat a fi bunătatea, blândeţea şi apropierea de cei tineri, ca unul care a slujit nu numai la altarul bisericii, ci şi la cel al şcolii, la catedră, ca profesor de studii biblice la Facultatea de Teologie din Arad.

A treia zi, marţi 7 Martie, a fost săvârşită Sfânta Liturghie a Sfântului Grigorie Dialogul de către părintele paroh Andrei Dîrbaş, după care trupul părintelui Teodor a fost strămutat pentru slujba de înmormântare în noua biserică a parohiei, aflată în stadiu avansat de finalizare a interioarelor.

Din soborul de peste 80 de preoţi au făcut parte Înaltpreacuviosul Părinte Arhimandrit Constantin Timiş, vicar eparhial, ca delegat al Preasfinţitului Părinte Lucian Mic, Episcopul Caransebeşului, Părintele Ioan Bude, Protopop de Timişoara, părinţi consilieri de la centrul eparhial din Arad, părinţii profesori de la Facultatea de Teologie din Arad, foştii colegi de seminar şi Facultate ai părintelui Teodor, precum şi foştii studenţi ai răposatului, în prezenţa unui număr de peste 1000 de credincioşi.

Cuvântul de învăţătură a aparţinut părintelui Flavius Petcuţ, Protopopul Aradului. Acesta a evidenţiat calităţile celui prohodit sub dubla sa

ipostază manifestată permanent, de om smerit şi preot vrednic, fapt pentru care va fi avut şi o mulţime impresionantă de fii duhovniceşti.

După tradiţia locală a fost rostit cuvântul de iertare, oficiu împlinit de preotul pensionar Zaharia Iova, cel care a fost coleg la parohie cu părintele Teodor în cei 25 de ani de slujire la parohia Arad-Şega II. Aici au fost evocate momentele mai importante din viaţa părintelui Teodor, care au fost marcate de răbdarea şi perseverenţa întru slujirea Bisericii, dar şi a familiei. Pe această cale au fost adresate cuvinte de îmbărbătare familiei îndoliate: soţiei Lucia şi copiilor Diac. Lucian şi Pr. Teodor Călin, dar şi marii mulţimi de credincioşi pe care i-a păstorit.

După îndătinata înconjurare a Bisericii de către cortegiul funerar, trupul neînsufleţit al părintelui Teodor a fost înhumat în cimitirul arădean Eternitatea.

Dumnezeu să-l odihnească în pacea Împărăţiei Sale.

Pr. Filip Albu

Actualitate eparhială – Martie 2017

SLUJIRI CHIRIARHALE

Duminica Ortodoxiei sărbătorită de arădeni

În prima duminică din Postul Mare, Înaltpreasfinţitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a săvârşit Sfânta Liturghie a Sfântului Vasile cel Mare în Catedrala arhiepiscopală din Arad, înconjurat de un numerous sobor de preoţi şi diaconi şi în prezenţa a numeroşi credincioşi.

Cuvântul de învăţătură al Înaltpreasfinţiei Sale a fost pus sub titlul „*Dumnezeu este pururea de faţă*" (cf. citirilor scripturistice de la Evrei 11; Ioan 1 şi a Cazaniei Duminicii întâi din Post), în care a subliniat, ca introducere la citirea Pastoralei Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române la Duminica Ortodoxiei, faptul că omul în lucrarea mântuirii sale trebuie să vadă mereu prezenţa lui Dumnezeu după chipul Căruia a fost creat spre asemănare cu El. În aceasta constă şi temeiul cinstirii sfintelor icoane ca pildă pentru devenirea credinciosului însuşi icoană şi model de credinţă şi faptă creştinească, a subliniat Ierarhul.

În cadrul Sfintei Liturghii, părintele Simion Mladin a dat citire Pastoralei Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române la Duminica Ortodoxiei.

La Sfânta Liturghie au participat numeroşi credincioşi, foarte mulţi dintre aceştia împărtăşindu-se cu Sfintele Taine.

La terminarea slujbei, sutele de credincioşi prezenţi s-au bucurat de primirea binecuvântării arhiereşti la începutul Postului Mare.

La ceas de seară Chiriarhul a participat la Slujba Vecerniei şi Pavecerniţei la biserica cu hramul „Adormirea Maicii Domnului", a Parohiei Arad-Centru.

Tot în această seară, Înaltpreasfinţitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a oficiat în paraclisul Parohiei Arad-Şega II, slujba Privegherii pentru părintele dr. Teodor Baba care a trecut la cele veşnice, în seara zilei de 4 martie. Înaltpreasfinţia Sa a fost înconjurat de un sobor de preoţi şi diaconi, dascăli şi studenţi de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Arad, unde adormitul în Domnul a fost dascăl până acum doi ani, precum şi de numeroşi credincioşi arădeni.

Duminica a doua din Post la Parohia Arad-Centru

Cea de-a doua duminică din Postul cel Mare a fost sărbătorită la Catedrala Veche din Arad, prin Sfânta Liturghie arhierească oficiată de către Înaltpreasfinţitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, înconjurat de soborul preoţilor şi diaconilor parohiei Arad-Centru. Sute de credincioşi au participat la Sfânta Liturghie a Sfântului Vasile cel Mare, mare parte dintre ei împărtăşindu-se cu Trupul şi Sângele Mântuitorului.

Cuvântul de învăţătură al Chiriarhului a fost pus sub titlul „Lumina icoanei" (cf.citirilor scripturistice Evr. 1; Marcu 2), având ca bază învăţătura despre importanţa sfintelor icoane potrivit Pastoralei Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române din Duminica Ortodoxiei, arătând că omul – coroana creaţiunii, după chipul lui Dumnezeu, este o icoană şi trebuie să-şi întocmească viaţa în măsura de a fi vrednic de o astfel de reprezentare. În alunecarea de la scopul desăvârşirii ce trebuia atins prin voia lui Dumnezeu, care lăsa şi celei omeneşti libertatea, nu putea să-l atingă fără ajutorul divin. Cazania duminicii insistă asupra a ceea că Dumnezeu ajută neputinţei omeneşti. Adevărul credinţei noastre afirmă că harul lui Dumnezeu este necreat. Citirile zilei, ca şi învăţăturile Sfinţilor Părinţi pomeniţi tocmai astăzi în calendar, pe lângă ordinea pomenirii duminicale, arată că sfinţii înşişi, ca şi icoane minunate ale Bisericii, îndeamnă pe credincioşi la a se strădui spre dobândirea luminii lăuntrice pe care o oglindesc sfintele icoane. Măreţia icoanelor, mai ales a celor făcătoare de minuni sau nefăcute de mână omenească, familiarizează cu frumuseţile dumnezeieşti, arătând că dincolo de înzestrarea artiştilor iconari sau pictori bisericeşti, ea însăşi dar dumnezeiesc, se datorează harului luminii tainice, venind de la Soarele dreptăţii, ale Cărui raze strălucesc peste toată făptura, a subliniat Înaltpreasfinţia Sa.

Răspunsurile la Sfânta Liturghie au fost date de către Corul Armonia al parohiei, dirijat de prof. Ovidiu Boar.

La final, Preaonoratul Părinte Flavius Petcuţ, protopopul Aradului, a mulţumit Întâistătătorului eparhiei Aradului pentru dragostea pe care o arată faţă de clericii şi credincioşii acestei parohii, rumos buchet de flori.

Slujire arhierească şi hirotesii în Parohia Bocsig

Duminica a treia din Postul Mare (a Sfintei Cruci) a constituit o zi de aleasă sărbătoare pentru credincioşii Parohiei Bocsig, din cadrul Protopopiatului Ineu. Sărbătoarea de aleasă trăire spirituală a fost încununată de venirea în această parohie a Înaltpreasfinţiei Sale Dr. Timotei Seviciu, Arhiepiscopul Aradului, pentru a binecuvânta şi sfinţi lucrările de înfrumuseţare efectuate de preotul paroh Bogdan Oneţ, şi anume: noua Troiţă închinată eroilor bocsigani din cele Două Războaie Mondiale, nouă Capelă Funerară şi noul Centru de Tineret al Parohiei Bocsig din cuprinsul casei parohiale şi multe alte lucrări de renovare a exteriorului, lucrări ce s-au efectuat la biserica parohială.

În dimineaţa zilei, Întâistătătorul Eparhiei Aradului a fost întâmpinat de un ales sobor de preoţi şi diaconi în frunte cu părintele Adrian Zaha, protopopul Ineului, numeroşi copii purtând costume naţionale, oferindu-i Înaltpreasfinţiei Sale frumoase buchete de flori, exprimând astfel o dragoste fiască şi o deosebită preţuire. După cuvântul de bun venit adresat de către protopopul locului, Înaltpreasfinţia Sa a mulţumit pentru invitaţie, precum şi pentru primirea călduroasă, accentuând faptul că a păşit într-o parohie de frunte a Arhiepiscopiei Aradului, cu oameni vrednici şi muncitori, unde printr-o bună conlucrare a preotului cu organismele parohiale şi, totodată cu oficialităţile locale şi judeţene, s-a reuşit realizarea frumoaselor lucrări, ca moştenire lăsată de înaintaşi.

După aceasta, Chiriarhul arădenilor a săvârşit Sfânta Liturghie arhierească în biserica parohială cu hramul „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe". Din sobor a făcut parte şi părintele prof.univ.dr. Cristinel Ioja, decanul Facultăţii de Teologie Ortodoxă din Arad.

Cuvântul de învăţătură al Înaltpreasfinţiei Sale a fost pus sub titlul „Purtarea Crucii" (cf. Evr. 4;5 şi Marcu 8, precum şi Cazaniei duminicale), aceasta pe drumul suitor al Postului Mare ca părtăşie la jertfa Mântuitorului încununată cu lumina Învierii. Predica Ierarhului priveşte cumpăna adevărată între petrecerea pământească şi trăirea duhovnicească a credincioşilor într-un răstimp de cumpătare şi cugetare adâncă pe care îl recomandă Biserica în pragul marilor sărbători creştineşti, ritualul însuşi învăţând şi îndemnând spre înălţare sufletească, aşa ca acela al duminicii prin aşezarea sfintei cruci spre cinstire, în mijlocul tuturor celor în rugăciune. Prioritatea acordată rânduielilor spirituale reiese şi din binecuvântarea unor osteneli şi înfăptuiri pe planul parohial care evocă observarea tradiţiei înaintaşilor prin cultul eroilor şi luptătorilor de totdeauna ai patriei, în ridicarea unei sfinte troiţe, apoi în crearea unui loc de formare pentru viaţă a tineretului ca şi în grija faţă de sfintele locaşuri, aci în concret biserica şi capela funerară. Toate contribuie la înfrumuseţarea unui cadru de conlucrare între toţi membrii comunităţii locale atât pe plan bisericesc cât şi obştesc spre apreciere şi mulţumire generală, a subliniat Înaltpreasfinţia Sa. Acest cuprins apoi s-a dezvoltat la fiecare din momentele şi obiectivele arătate, potrivit destinaţiei lor în parte.

Răspunsurile liturgice au fost oferite de un grup de studenţi de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Arad.

Părintele paroh a reuşit în cei peste cinci ani de pastoraţie să finalizeze lucrările la exteriorul Bisericii şi multe alte lucrări din interiorul şi exteriorul casei parohiale, fapt pentru care, Înaltpreasfinţia Sa, l-a hirotesit întru iconom stavrofor. Aceiaşi distincţie i-a fost oferită şi părintelui Vlad Oneţ, fratele geamăn al parohului, în prezent preot capelan la Penitenciarul de maximă siguranţă din Arad

La finalul Sfintei Liturghii, preotul paroh a mulţumit Chiriarhului pentru purtarea de grijă şi dragostea părinteească pe care a arătat-o de-a lungul anilor faţă de familia lui, faţă de credincioşii acestei parohii precum şi pentru distincţia acordată, oferindu-i din partea credincioşilor, în semn de apreciere, un baston arhieresc.

De asemenea, preotul paroh, a mulţumit oficialităţilor, invitaţilor şi tuturor credincioşilor prezenţi pentru dragostea, jertfelnicia şi pentru ostenelile depuse de-a lungul timpului pentru a fi împreună la această sărbătoare a parohiei. Preotul paroh a oferit, cu binecuvântarea IPS Dr. Timotei Seviciu, domnului primar Ciul Ioan Florin şi domnului inginer Junc Nicolae, Hrisoave de mulţumire pentru implicarea aleasă de care au dat dovadă pe parcursul anilor în propăşirea valorilor şi adevărurilor de credinţă din Biserica Ortodoxă Română.

Noua Capelă funerară ce deţine şi o frumoasă sală de mese, a fost ridicată în parteneriat cu Composesoratul si Primăria din Bocsig.

Vizită arhierească la Parohia Ortodoxă Ineu-Traian

În după amiaza zilei de duminică, 19 martie 2017, Înaltpreasfinţitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, însoţit de domnul Iustin Cionca, preşedintele Consiliului Judeţean Arad, a efectuat o vizită de lucru la şantierul noii biserici cu hramul „Sfinţii Apostoli Petru şi Pavel şi Sfinţii Ierarhi Mărturisitori Ilie Iorest şi Sava Brancovici", din cartierul Traian al Oraşului Ineu. Aici Înaltpreasfinţia Sa a apreciat lucrările efectuate de către părintele paroh Sever Mocanu şi a dat îndrumările necesare pentru începerea picturii şi mutarea de Sfintele Paşti în noua biserică. Biserica veche va rămâne capelă mortuară.

Praznicul Bunei Vestiri în Arhiepiscopia Aradului

De sărbătoarea Bunei Vestiri, sâmbătă, 25 martie 2017, Înaltpreasfinţitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a slujit la Slujba de Priveghere şi Liturghia Sfântului Ioan Gură de Aur, la Schitul de călugări Bunavestire – Almaş, Protopopiatul Sebiş. Înaltpreasfinţia Sa a fost primit cu multă bucurie duhovnicească de obştea acestei mănăstiri în frunte cu părintele Agapie Corbu, starețul aşezământului monahal.

În ziua de praznic, Chiriarhul arădean a participat la Sfânta Liturghie, săvârşită de un sobor de preoţi şi diaconi sub protia părintelui arhim. Nestor Iovan, la schitul de maici Cuvioasa Parascheva din satul Bodrogu Vechi, care şi-a serbat hramul paraclisului de iarnă. Cu aceste prilejuri, Chiriarhul a rostit cuvinte de învăţătură puse sub titlul: „Ascultare sfântă" (cf. Evr. 2; Luca 1), referindu-se la observarea acestei virtuţi în temeiul raportului dintre voinţa lui Dumnezeu şi voinţa creştinului. Maica Domnului este modelul de ascultare desăvârşită faţă de Dumnezeu, îndreptând neascultarea Protopărinţilor în vederea mântuirii, iar sărbătoarea Bunei Vestiri prilej de îndemn la respectul legilor şi rânduielilor ce au condus totdeauna societatea, asigurând mersul înainte spre împărăţia lui Dumnezeu, a subliniat Înaltpreasfinţitul Părinte Timotei.

Binecuvântare arhierească pentru credincioşii din Parohia Cintei

În Duminica a patra din Post (a Sfântului Ioan Scărarul), Înaltpreasfinţitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, s-a aflat în mijlocul credincioşilor din Parohia arădeană Cintei, dând curs invitaţiei părintelui paroh dr. Nicu Breda de a deschide Săptămâna duhovnicească ce se desfăşoară în această parohie. Cu acest prilej, Chiriarhul arădean a săvârşit Sfânta Liturghie arhierească în biserica parohială, înconjurat de un sobor de slujitori.

În cadrul Sfintei Liturghii, Ierarhul a hirotonit pe diaconul Andrei Zadic întru preot pe seama Parohiei Brusturi, Protopopiatul Sebiş.

Cuvântul de învăţătură al Chiriarhului a fost pus sub titlul „Scara raiului" (cf.citirilor scripturistice Evr. 6; Mc. 9), semn al urcuşului, aici în înţeles duhovnicesc, cu treptele statorniciei în săvârşirea binelui spre ferirea de căderea în golul nefiinţării sau a răului, păcatului şi morţii. E necesară deci grija la diferitele trepte în progresul sau regresul moral al fiecăruia, vremea postului şi locul Bisericii fiind cel de încercare sau verificare. Săptămâna ce urmează este de intensă cercetare a conştiinţei, în ajutor stand scrierile unor sfinţi cu mare cinstire, ca Ioan Scărarul, cu lucrarea cu acest nume, Andrei Criteanul, cu Canonul cel Mare şi alcătuitorul Acatistului Bunei Vestiri, fiecare cu partea mult folositoare sufletului. Totodată, Odovania praznicului Bunei Vestiri o arată pe Maica Domnului ca ajutătoare şi aşa cum se cântă în acatistul ei, însăşi „scară cerească", la care credincioşii nădăjduiesc spre mântuire. Începând local şi săptămâna de misiune, în acest cadru Ierarhul a subliniat şi însemnătatea Sfântului şi Marelui Sinod al Ortodoxiei pentru dezlegarea problemelor lumii de azi şi datoria pe care fiecare creştin pe treapta lui de înţelegere o are pentru împlinire spre mulţumirea proprie şi slava lui Dumnezeu. Făcându-se referinţă şi la anul omagial ca şi cel comemorativ în Biserica noastră, Înaltpreasfinţia Sa a pus în lumină şi jertfelnicia pe care credincioşii de pretutindeni şi totdeauna o dovedesc spre cinstea Bisericii.

La finalul Sfintei Liturghii, noul hirotonit, preotul Andrei Zadic, a fost hirotesit duhovnic.

La Sfânta Liturghie au fost prezenţi foarte mulţi credincioşi, mulţi dintre ei împărtăşindu-se cu Trupul şi Sângele lui Hristos.

Săptămâna duhovnicească în această parohie se va desfăşura în intervalul 26 martie – 2 aprilie şi vor fi invitaţi mai mulţi duhovnici şi clerici.

Denia Canonului cel Mare la Catedrala arhiepiscopală

Ca în fiecare an, în a V-a săptămână a Postului Mare, în toată Arhiepiscopia Aradului a fost săvârşită Denia Canonului cel Mare, la care numeroşi credincioşi de toate vârstele au participat cu pioşenie şi smerenie pentru a se întări în urcuşul duhovnicesc al Postului Mare. În Catedrala Arhiepiscopală din Arad, într-o atmosferă de evlavie deosebită, Înaltpreasfinţitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, înconjurat de un sobor de preoţi şi diaconi a săvârşit slujba Deniei – Canonul cel Mare. În cuvântul de învăţătură Înaltpreasfinţitul Timotei a pus înaintea ochilor sufletului celor prezenţi însemnătatea slujbei săvârşite şi foloasele duhovniceşti ce decurg din aceasta. Cântările şi citirile biblice trezesc omului credincios sentimente de căinţă, de părere de rău pentru păcatele săvârşite şi cheamă la pocăinţă, a subliniat Înaltpreasfinţia Sa. Răspunsurile liturgice la această slujbă au fost oferite de grupul vocal Trifon Lugojan.

Denia Acatistului Bunei Vestiri oficiată de către ÎPS Timotei

În seara zilei de vineri, din săptămâna a V-a din Postul Mare, Înaltpreasfinţitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a oficiat Denia Acatistului Bunei Vestiri la Catedrala arhiepiscopală din Arad, înconjurat de soborul preoţilor şi diaconilor slujitori. Denia Acatistului Bunei Vestiri sau Slujba Imnului Acatist este oficiată în fiecare an, vineri seara, în săptămâna a V-a din Postul Sfintelor Paşti. În timpul Postului Sfintelor Paşti, Biserica a rânduit două momente importante închinate Maicii Domnului: sărbătoarea Bunei Vestiri, la 25 martie, şi Denia din vinerea săptămânii a V-a. Acatistul Bunei Vestiri, unul dintre cele mai cunoscute imne de laudă închinate Maicii Domnului, este alcătuit din 12 condace şi 12 icoase. Această compoziţie, atribuită patriarhului Serghie al Constantinopolului, dă expresie, în formă poetică, învăţăturii Bisericii despre Maica Domnului.

Cu acest prilej, Înaltpreasfinţitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a rostit un cuvânt de învăţătură în care a arătat legătura dintre sfintele slujbe ale săptămânii a cincea din Postul Mare, cu precădere asupra Canonului cel Mare şi a Acatistului şi cu dezvoltare asupra cuprinsului Condacului şi Icosului în imnografia bisericească.

ACTIVITĂŢI EDUCAŢIONALE ŞI SOCIALE

Acţiune a Asociaţiei Voluntarilor în Parohia Bochia

Micii şi marii ostenitori ai Asociaţiei Cetatea Voluntarilor-Arad, au adus bucuria copilăriei prin chipul lor luminos în Parohia Ortodoxă Bochia, Protopopiatul Ineu.

Sâmbătă, 04.03.2017, copiii au fost aşteptaţi de pr Radu Belle la biserica din filia Secaci, unde s-au rugat pentru sănătatea şi mântuirea fraţilor, părinţilor şi bunicilor lor.Totodată copiii au gustat din prinoasele pregătite de enoriaşi cu ocazia pomenirii celor adormiţi în sâmbăta Sfântului Teodor.

Ziua a continuat cu drumeţii şi obstacole, prin traversarea pârâului care traversează satul cu ajutorul punţilor pentru a ajunge la barajul din capătul satului, bucurându-se de frumuseţea locului.

Înainte de a pleca copiii au vizitat şi biserica din lemn, nou construită, de la Bochia.

Procesiune cu sfintele icoane în Parohia Şilindia

În Duminica Ortodoxiei, întâia din Postul Mare, credincioşii din parohia Şilindia, dimpreună cu preotul paroh, au avut parte de un mic eveniment în cinstea sfintelor icoane.

Continuare în pagina 6

Actualitate eparhială – Martie 2017

Urmare din pagina 5

Ţinând cont de faptul că este Duminica Ortodoxiei şi a cinstirii icoanelor, dar şi de faptul că anul 2017 a fost declarat în Patriarhia Română *anul omagial al sfintelor icoane, al iconarilor şi pictorilor bisericeşti*, fiecare credincios a venit la Sfânta Liturghie cu o icoană de acasă. După împărţirea anaforei, în glasul clopotelor, preotul şi credincioşii prezenţi au ieşit la o procesiune cu sfintele icoane, fiecare credincios ţinând la piept icoana pe care a adus-o de acasă. În fruntea icoanelor a stat icoana Maicii Domnului *"Paramythia"* (Mângâietoarea), ţinută, pe rând, de mai mulţi credincioşi, urmată de corul de copii şi de ceilalţi credincioşi. Pe toată durata procesiunii corul de copii împreună cu cântăreţul şi credincioşii au cântat diferite cântări bisericeşti. Procesiunea s-a încheiat în faţa primăriei, unde domnul primar a aşteptat cu bucurie venirea icoanelor. Aici, corul de copii al parohiei a ţinut un mic recital de cântări bisericeşti, printre care: Troparul Ortodoxiei, Doamne al puterilor şi câteva pricesne.

La final, preotul paroh Gabriel Streulea a mulţumit tuturor pentru bunul mers al acestui eveniment minunat, după care toţi cei prezenţi au fost omeniţi cu diferite gustări de post din partea domnului primar.

Inaugurarea bibliotecii Facultăţii de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea" şi lansarea Anuarului

Luni, 6 martie, la sediul Facultăţii de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea" din cadrul Universităţii „Aurel Vlaicu" din Arad a avut loc binecuvântarea de lucrări a noului sediu al Bibliotecii Facultăţii, o lucrare amplă care a debutat în toamna anului trecut şi care acum se vede finalizată. Astfel, în proiectul mai larg al reparaţiilor executate la clădirea Facultăţii, proiect care a cuprins amenajarea parcării din curtea clădirii, schimbarea integrală a acoperişului, zugrăvirea interiorului imobilului şi modernizarea aulei, precum şi înlocuirea parchetului în sălile în care acesta era degradat, a fost cuprinsă şi amenajarea, la mansarda clădirii a noului sediu al Bibliotecii Facultăţii. Toate aceste investiţii au fost realizate prin sprijinul financiar al Arhiepiscopiei Aradului, în proprietatea căreia se află clădirea şi, în parte, al Universităţii „Aurel Vlaicu", instituţie în cadrul căreia funcţioanează Facultatea de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea".

Slujba de binecuvântare a lucrărilor a fost săvârşită de către Înt âistătorul Eparhiei noastre, Înaltpreasfinţitul Părinte Arhiepiscop Dr. Timotei Seviciu, înconjurat de părinţii slujitori: Pr. Prof. Dr. Cristinel Ioja, Decanul Facultăţii, Pr. Mihai Octavian Blaj, Consilier Economic în cadrul Centrului Eparhial şi Arhid. Asist. Drd. Tiberiu Ardelean. La această manifestare a participat Rectorul Universităţii „Aurel Vlaicu" din Arad, Prof. Dr. Ramona Lile, corpul academic, studenţii Facultăţii de Teologie, precum şi alţi invitaţi.

Biblioteca Facultăţii de Teologie a fost dotată cu mobilier modern, având o capacitate de 12.000 de volume. Cărţile din fondul bibliotecii Facultăţii sunt în mare parte lucrări teologice de specialitate, dar şi din alte domenii ale culturii: filosofie, istorie, artă sacră. Pe lângă fondul de carte, sala bibliotecii este dotată cu 6 calculatoare moderne, la care au acces profesorii, studenţii, masteranzii şi doctoranzii Facultăţii, care pot obţine pe lângă datele informatizate referitoare la cărţile din inventarul bibliotecii şi informaţii din baza de date ANELIS, adică accesul la conţinutul cărţilor şi revistelor din biblioteci aflate în această bază de date internaţioanală. Pe lângă sala mare a Bibliotecii, care are o capacitate de 30 de locuri, în incinta Facultăţii funcţionează şi o sală de lectură cu alte 30 de locuri, unde profesorii, studenţii, masteranzii şi doctoranzii au acces la publicaţiile periodice bisericeşti, precum şi la cărţile pe care le pot comanda din biblioteca Facultăţii spre studiu.

Considerăm că noua bibliotecă a Facultăţii de Teologie Ortodoxă reprezintă un punct foarte important pentru cercetarea teologică, atât a cadrelor didactice, cât şi a studenţilor, masteranzilor şi doctoranzilor, în condiţii optime şi în conformitate cu cerinţele actuale, pentru asigurarea unui învăţământ teologic de calitate.

În cadrul acestui eveniment a fost lansat şi Anuarul Facultăţii de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea" din Arad pentru anul universitar 2015/2016. Editarea Anuarului Facultăţii reprezintă o iniţiativă meritorie a părintelui Decan, Prof. Dr. Cristinel Ioja, apărând cu binecuvântarea Înaltpreasfinţitului Părinte Dr. Timotei Seviciu, Arhiepiscopul Aradului. Volumul reuneşte studii documentate ale cadrelor didactice ale Facultăţii, actvitatea de cercetare ştiinţifică a acestora, tabelul doctoranzilor, masteranzilor şi studenţilor Facultăţii, dipticul profesorilor, ostenitorilor şi ctitorilor Institutului Teologic, Academiei şi Facultăţii de Teologie din Arad, precum şi cronica evenimentelor petrecute în cadrul Facultăţii, în anul universitar 2015-2016.

Apărătorii Ortodoxiei din timpul Comunismului au fost comemoraţi de arădeni

În ziua de 9 martie, când se face pomenirea Sfinţilor 40 de Mucenici, în Arhiepiscopia Aradului s-au oficiat parastase pentru deţinuţii politici care au pătimit în vremea comunismului, pentru a apăra credinţa în Dumnezeu şi demnitatea poporului român.

Astfel, urmând îndemnul Sfintei Patriarhii, Chiriarhul arădenilor, Înaltpreasfinţitul Părinte Timotei, a săvârşit slujba de pomenire pentru eroi, în Catedrala arhiepiscopală din Arad. Cu acest prilej Ierarhul a adresat celor prezenţi un cuvânt de comemorare.

Slujbe de pomenire a celor care au pătimit în această perioadă s-au săvârşit în mai multe mănăstiri şi biserici din cuprinsul Eparhiei.

La propunerea Patriarhului Daniel, anul 2017 a fost declarat *An comemorativ Justinian Patriarhul şi al apărătorilor Ortodoxiei în timpul comunismului în Patriarhia Română,* în şedinţa de lucru din 28-29 octombrie 2015 a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române.

Cantina socială „Sfântul Ierarh Nicolae" la 10 ani de la înfiinţare

Cantina socială „Sfântul Ierarh Nicolae" a sărbătorit 10 ani de la înfiinţare. Evenimentul a fost sărbătorit în ziua Sfinţilor 40 de Mucenici din Sevastia, prilej cu care, părintele Gabriel Mariş consilier social al Arhiepiscopiei, a săvîrşit o slujbă de mulţumire adusă lui Dumnezeu pentru toate binefacerile primite până acum la cantină. La slujbă au participat beneficiarii cantinei sociale.

Cantina socială a luat fiinţă în urma unei trebuinţe manifestate în rândul persoanelor fără nici un venit sau cu venituri reduse, a vârstnicilor singuri sau a familiilor cu mulţi copii şi fără posibilitate de întreţinere şi care, zi de zi solicitau sprijin pentru o pâine şi alimente. La îndemnul Înaltpreasfinţitului Părinte Timotei, prin osteneala Preacucernicului părinte Mircea Bupte consilier social în acea vreme, prin bunăvoinţa credincioşilor arădeni, a societăţilor specializate în produse sanitare şi cu implicarea celor instruiţi, la 27 februarie 2007 se săvârşeau slujba sfinţirii şi darea în folosinţă spre folos obştesc a obiectivului social aşezat sub purtarea de grijă a Sfântului Ierarh Nicolae. Tot în acel moment a fost dat în folosinţă şi Centrul de zi pentru copii „Naşterea Maicii Domnului", un centru social care funcţionează neîncetat de atunci.

În toată această perioadă s-a văzut şi s-a simţit cu prisosinţă ajutorul ocrotitorului acestui aşezământ Sfântul Ierarh Nicolae. În acest răstimp, pentru lucrarea săvârşită în slujba semenilor, mai multe familii şi societăţi, oameni darnici şi brutării pun mână de la mână şi sprijină efortul Arhiepiscopiei Aradului de a asigura hrana caldă în fiecare zi de luni până vineri, pentru cei aproape 100 de beneficiari cât are în acest moment cantina.

Într-un mod cu totul deosebit amintim aici şi Programul „Masa Bucuriei" al Patriarhiei Române încheiat cu Selgros Cash & Cary, în care este inclusă şi Cantina Socială Sfântul Nicolae. O mângâiere se aduce beneficiarilor şi la săvârşirea Slujbelor de panehidă pentru cei răposaţi ridicate la cantină, de credincioşii care vor să dăruiască de pomană celor nevoiaşi şi lipsiţi de ajutor.

În acest sens, în această zi de 9 martie, la finalul slujbei de mulţumire, fiind şi Ziua Naţională a deţinuţilor politici anticomunişti din perioada 1944-1989, a fost săvârşit şi slujba de parastas pentru aceştia, conform îndrumărilor Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române şi la îndemnul Înaltpreasfinţitului părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului.

„La ceas aniversar, mulţumim tuturor binefăcătorilor, ostenitorilor şi donatorilor acestei cantine sociale pentru bunătatea şi dărnicia cu care ne-au înconjurat şi susţinut, rugând pe Bunul Dumnezeu să îi răsplătească cu alese daruri cereşti" – a menţionat părintele Gabriel Mariş – consilierul social al Arhiepiscopiei Aradului.

Părintele Stelian Tofană a conferenţiat la Arad

Părintele Stelian Tofană, profesor la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca, a susţinut duminică, 12 martie 2017, o conferinţă publică de excepţie la Sala „Ferdinand" a Primăriei Aradului. A fost o conferinţă biblică despre eshatologia creştină ce a captivat atenţia participanţilor prin implicaţiile academice, pastorale şi existenţiale ale temei. Distinsul invitat a arătat că atunci când „ne gândim la întoarcerea lui Hristos şi la judecata Sa finală, care va manifesta, până la ultimele sale consecinţe, binele pe care fiecare l-a făcut sau a omis să îl facă în timpul vieţii sale pământeşti, percepem că ne aflăm în faţa unui mister care ne depăşeşte, pe care nu reuşim nici măcar să îl imaginăm. Însă dacă reflectăm bine asupra acestei realităţi, ea nu poate decât să lărgească inima unui creştin şi să constituie un mare motiv de mângâiere şi de încredere". Părintele Tofană a arătat că „mântuirea înseamnă a ne deschide lui Iisus şi El ne mântuieşte; dacă suntem păcătoşi – şi suntem cu toţii – îi cerem iertare şi dacă mergem la El cu voinţa de a fi buni, Domnul ne iartă. Însă pentru aceasta trebuie să ne deschidem la iubirea lui Iisus, care este mai puternică decât toate celelalte lucruri".

Iubirea lui Iisus Hristos este mare, iubirea lui Iisus este milostivă, iubirea lui Iisus iartă; dar tu trebuie să te deschizi şi a ne deschide înseamnă a ne căi, a ne acuza de lucrurile care nu sunt bune şi pe care le-am făcut. Domnul Iisus s-a dăruit şi continuă să ni se dăruiască, pentru a ne umple de toată milostivirea şi harul Tatălui. Deci noi suntem cei care putem deveni într-un anumit sens judecători ai noştri, autocondamnându-ne la excluderea de la comuniunea cu Dumnezeu şi cu fraţii. De aceea, a îndemnat Părintele Tofană „să nu încetăm să veghem asupra gândurilor noastre şi asupra atitudinilor noastre, pentru a pregusta încă de acum căldura şi strălucirea feţei lui Dumnezeu – şi acest lucru va fi foarte frumos – pe care în viaţa veşnică o vom contempla în toată plinătatea sa".

Înainte, gândindu-ne la această judecată care începe acum, care deja a început. Înainte, făcând în aşa fel încât inima noastră să se deschidă lui Iisus Hristos şi mântuirii Sale; înainte fără frică, pentru că iubirea lui Iisus Hristos este mai mare şi dacă noi cerem iertare de păcatele noastre, El ne iartă. Aşa este Iisus Hristos.

Hrană caldă zilnică pentru adăpostul de noapte din Arad

Vremea Postului Mare este a rugăciunii smerite dar şi a milosteniei, a purtării de grijă a aproapelui aflat în nevoinţă. Seara zilei de 15 martie 2017, a fost o binecuvântare pentru nevoiaşii aflaţi în Adăpostul de Noapte din Arad, prin cercetarea acestora de către Înaltpreasfinţitul Părinte Timotei Arhiepiscopul Aradului. Blândul ierarhul a stat de vorbă cu fiecare, aflându-le nevoinţele şi durerile sufleteşti, le-a oferit câte o iconiţă şi i-a binecuvântat cu un frumos cuvânt de învăţătură. Vizita ierarhului a încheiat perioada de bună colaborare anuală între Arhiepiscopia Aradului prin Cantina Socială „Sf. Nicolae" şi Primăria Aradului prin Direcţia de Dezvoltare şi Asistenţă Comunitară – Adăpostul de Noapte. Pe toată perioada anotimpului rece, la solicitarea DDAC, Cantina Arhiepiscopiei a oferit zilnic de luni până vineri 2 feluri de mâncare caldă beneficiarilor din adăpost, pe toată perioada asigurându-se peste 1200 de porţii.

Adăpostul de noapte a fost înfiinţat în anul 2000 de Primăria Arad şi se subordonează Serviciului Protecţie Persoane Adulte din cadrul Direcţiei de Dezvoltare şi Asistenţă Comunitară Arad. Pot beneficia de serviciile Adăpostului de noapte persoane majore, lipsite, temporar sau definitiv, de posibilitatea asigurării unei locuinţe, care, din punct de vedere medical sunt apte de a sta în colectivitate şi nu necesită supraveghere medicală permanentă sau ajutor pentru realizarea nevoilor fiziologice curente (hrănire, deplasare, igienă personală). Persoanele fără adăpost pot beneficia de serviciile Adăpostului de noapte, zilnic, între orele 20^{00} şi 8^{00}.

Cantina socială „Sf. Ierarh Nicolae" a luat fiinţă, din îndemnul Înaltpreasfinţitului Părinte Timotei, acum 10 ani şi de atunci această activitate social filantropică este neîntreruptă, sub purtarea de grijă a Sfântului Ierarh Nicolae. Lucrarea săvârşită în slujba semenilor este sprijinită de parohiile arădene, de mai multe familii şi societăţi, oameni darnici şi brutării pun mână de la mână şi susţin efortul Arhiepiscopiei Aradului de a asigura hrana caldă în fiecare zi de luni până vineri celor nevoiaşi. Cantina socială oferă gratuit în fiecare zi de luni până vineri două feluri de hrană caldă celor 70 de beneficiari şi celor 10 copii ai Centrului de zi „Naşterea Maicii Domnului" al Asociaţiei Filantropia Arad. Coordonarea activităţiilor cantinei se face prin Sectorul Social Filantropic şi Misionar al Arhiepiscopiei Aradului, condus de părintele consilier Gabriel Mariş.

Biserica Ortodoxă încearcă să contribuie tot mai mult la alinarea suferinţei, atât prin lucrarea pastorală, duhovnicească cât şi prin cea social-filantropică. În urma colaborării dintre Biserică şi instituţiile sociale ale Statului, tot mai mulţi oameni sărmani găsesc alinare şi ajutor în serviciile oferite.

Cercuri pedagogice ale profesorilor de religie din Arad

Pe parcursul lunii martie 2017, două unităţi de învăţământ din Arad (Şcoala Gimnazială „Adam Nicolae" şi Liceul Teoretic „A. Muller Guttenbrunn") au găzduit, în cadrul cercurilor pedagogice programate pentru semestrul II, activităţi metodice ale profesorilor care predau disciplina Religie ortodoxă la ciclul gimnazial şi liceal. Activităţile susţinute de cele două cadre didactice (prof. Lupu Iuliana şi Slev Ioan), la cl. a V-a şi a IX-a, au avut următoarea tematică: *„Metoda cubului din perspectiva abordării interdisciplinare" şi „Metode nonformale folosite în predarea religiei".*

În cadrul tematicii, profesorii au abordat, împreună cu educabilii, următoarele conţinuturi: *Răspândirea creştinismului pe teritoriul ţării noastre – Sf. Apostol Andrei* şi *Muzica în viaţa tinerilor,* propunând metode didactice atractive şi centrate pe elev, care au condus la realizarea obiectivelor propuse. Întâlnirile metodice s-au bucurat şi de prezenţa directorilor unităţilor de învăţământ (prof. Nincu Ionel şi prof. Stoica Mario) care au făcut aprecieri asupra activităţii celor două cadre didactice şi au prezentat istoricul şcolilor. Cadrele didactice au făcut o analiză obiectivă a activităţilor desfăşurate şi i-au felicitat pe cei doi propunători pentru prestaţia didactică. Inspectorul şcolar-arhid. prof. Sirca Florin a prezentat, în final, calendarul activităţilor pentru lunile aprilie-iunie 2017 şi stabilit, împreună cu participanţii, termene legate de desfăşurarea etapei judeţene a olimpiadei de religie şi a acţiunii „Marşul pentru viaţă – 2017".

Olimpiada de Religie – etapa judeţeană 2017

Seminarul Teologic Ortodox Arad a găzduit, sâmbătă 18 martie 2017, etapa judeţeană a Olimpiadei de Religie ortodoxă pentru cl. VII – XII şi pentru elevii seminarişti, precum şi a concursului „Lăsaţi copiii să vină la Mine", destinat elevilor din cl. V – VI. Cei 196 de candidaţi au trăit emoţiile unui concurs şcolar dar şi bucuria întâlnirii cu ierarhul Arhiepiscopiei Aradului, Înaltpreasfinţitul Părinţe Arhiepiscop Timotei. În cuvântul Înaltpreasfinţiei Sale, dânsul a binecuvântat pe elevii participanţi şi pe profesorii lor, subliniind faptul că ei deja sunt *„olimpici"*, prin faptul că s-au calificat la această etapă şi *„biruitori şi strălucitori"*, precum Sf Cruce în învăţătura creştină şi în această perioadă binecuvântată a Postului Mare. Inspectorul şcolar pentru disciplina Religie, arhid. prof. Sirca Florin a subliniat faptul că această zi poate fi considerată o zi de sărbătoare pentru importanţa momentului în viaţa elevilor, a familiilor acestora şi a profesorilor, numind-o *„Sâmbăta Olimpiadelor"*, deoarece în această zi, în toată ţara se desfăşoară etape judeţene pentru elevii care studiază Religia, confesiuni diverse. Elevii care obţin locul I, la fiecare nivel de clasă se vor califica la etapa naţională care va avea loc la Craiova (cl. VII-XII) şi la Cluj (seminariile şi liceele teologice), în luna aprilie 2017.

Taina Sfântului Maslu în Centrul pentru vârstnici din Arad

Luni, 20 martie 2017, cu binecuvântarea Înaltpreasfinţitului Părinte Timotei Arhiepiscop al Aradului, a fost săvârşită Sfânta Taină a Maslului spre alinarea suferinţelor şi tămăduirea tuturor vârstnicilor din Centrul de îngrijire şi asistenţă pentru persoanele vârstnice din cadrul Direcţiei de Dezvoltare şi Asistenţă Comunitară a Primăriei Arad.

Continuare în pagina 7

Actualitate eparhială – Martie 2017

Urmare din pagina 6

Soborul de preoţi a fost alcătuit din preoţi misionari ai Sectorului Social Filantropic al Arhiepiscopiei Aradului avându-l în mijloc pe Pr. Gabriel Mariş, consilier social. La slujbă au participat şi personalul angajat al centrului, care au adus vârstnicii în capelă şi a însoţit preoţii în toate cele 7 pavilioane, pentru a unge cu untdelemn sfinţit cei aproape 150 de beneficiari ai acestui centru.

Pentru aceşti robii ai lui Dumnezeu, prezenţi la slujbă, vârstnici şi angajaţi ai Centrului, s-au făcut rugăciuni pentru „*cercetarea lor cea întru Dumnezeu şi ca să vină peste ei harul Sfântului Duh, să fie izbăviţi ei de toată patima şi întinăciunea trupului şi a sufletului şi de toată răutatea*".

După miruire, toţi credincioşii de aici au primit în dar, din partea Arhiepiscopiei Aradului, câte o icoană cu Maica Domnului alături de urarea ca Lumina Sfântă a Învierii Domnului Hristos să le aducă bucurie, sănătate, alinare, mângâiere şi pace sufletească.

La final, cei doi preoţi slujitori ai acestui centru, părintele Ioan Măcean din anul 2000 şi părintele Aurel Jigovan din anul 2015 – au adus un cuvânt de mulţumire Înaltpreasfinţitului Părinte Arhiepiscop Timotei, pentru arhiereasca binecuvântare şi pentru sprijinul primit prin Sectorul Social Filantropic pentru buna desfăşurare a activităţilor religioase de aici, personalului angajat pentru buna colaborare şi tuturor celor prezenţi pentru că sunt mereu alături de vârstnici.

Capela din cadrul Centrului de îngrijire şi asistenţă pentru persoanele vârstnice din Arad a fost amenajată în anul 2001 şi poartă hramul „Sfântului Apostol Andrei".

Concursul biblic „Eu Sunt Lumina Lumii" aflat la ediţia a două

Concursul biblic „Eu sunt Lumina lumii", un program social destinat persoanelor nevăzătoare, coordonat de Sectorul Social Filantropic şi Misionar al Arhiepiscopiei Aradului, a ajuns la cea de-a doua ediţie. Acesta s-a desfăşurat la sediul Asociaţiei Nevăzătorilor din Arad, în prezenţa şi cu binecuvântarea Înaltpreasfinţitului Părinte Timotei Arhiepiscop al Aradului.

La concurs au participat cu foarte multă bucurie mai mulţi membrii ortodocşi ai asociaţiei, dar şi de alte confesiuni creştine. În cadrul concursului, fiecare participant a răspuns la 40 întrebări cu tematică biblică având tematică Patimile, Moartea şi Învierea Domnului nostru Iisus Hristos. Întrebările au fost adresate concurenţilor de către un grup de eleve ale Seminarului Teologic Ortodox din Arad, iar un grup vocal format din elevi ai aceluiaşi seminar a înfrumuseţat atmosfera duhovnicească prin câteva pricesne interpretate. Elevii seminarişti sunt voluntari constanţi în activităţile sociale desfăşurate cu această asociaţie.

La finalul concursului, blândul ierarh le-a vorbit tuturor despre importanţa vederii celei duhovniceşti, despre „Lumina lină" care vine de la Mântuitorul nostru Iisus Hristos şi despre Lumina Sfântă ce coboară an de an la Ierusalim de Înviere, dorindu-le tuturor ca de Sfintele Sărbători să aibă cu toţii parte de această lumină care „luminează pe tot omul cel ce vine în lume".

După cuvântul de învăţătură, toţi concurenţii au fost premiaţi, primind fiecare câte o diplomă de participare şi mai multe daruri constând în icoane, articole religioase specifice (căţuie, tămâie, cărbuni şi mir) şi bani.

Părintele Constantin Necula a conferenţiat la Arad

Sala Polivalentă din Arad a fost neîncăpătoare la conferinţa Părintelui Constantin Necula, cele câteva mii de persoane au venit cu multe ore înainte de începerea conferinţei de joi, 23 martie 2017, pentru a ocupa un loc în cunoscuta arenă arădeană, transformată în spaţiu de mărturisire, dialog şi catehezăcreştină. Manifestarea, desfăşurată cu binecuvântarea Înaltpreasfinţitului Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a avut ca temă un subiect de încadrare spirituală şi liturgică: „Maica Domnului, darul Bunei Vestiri".

Conferinţa Părintelui Constantin a reprezentat pentru cei participanţi un îndemn „ca fiecare, asemenea sufletului Maicii Domnului, să-L preamărească pe Domnul, să fie în fiecare dintre ei duhul Mariei care bucură în Dumnezeu". Dacă, „după trup, una singură este Maica lui Hristos, prin credinţă toate sufletele dau naştere spirituală lui Hristos, fiecare de fapt primeşte în sine Cuvântul lui Dumnezeu". Sufletul Maicii Domnului preamăreşte pe Domnul, şi duhul ei tresaltă de bucurie în Dumnezeu, întrucât consacrată cu sufletul şi duhul Preasfintei Treimi ea adoră cu afecţiune plină de devoţiune un singur Dumnezeu, de la care provin toare, şi un singur Domn, prin puterea căruia există toate.

Părintele Constantin a invitat pe cei prezenţi să facă în aşa fel încât în sufletul lor şi în viaţa lor Domnul să-şi găsească o locuinţă. „Nu trebuie doar să-L purtăm în inimă, dar trebuie să-L ducem lumii, astfel încât şi noi să putem să-L naştem duhovniceşte pe Hristos pentru vremurile noastre". Să-L rugăm pe Domnul ca să ne ajute să-L preamărim cu duhul şi cu sufletul Maicii Domnului şi să-L purtăm din nou pe Hristos lumii noastre.

Seară duhovnicească la Catedrala Veche din Arad

Parintele Radu Constantinescu, secretar la Centrul Eparhial, a vorbit celor prezenti despre importanta Sfintei Spovedanii si rolul unui duhovnic. Preacucernicia sa a fost delegat sa sustina aceasta conferinta de catre IPS Parintele Arhiepiscop Timotei. Părintele Radu Constantinescu a spus că atunci când vorbim despre Taina Spovedaniei – cel mai folositor ar fi să ne aplecăm asupra a două lucruri diferite, care împreună alcătuiesc o lucrare folositoare pentru credincioşi. Primul ar fi maniera în care se desfăşoară spovedania, iar aici părintele consilier a prezentat mai multe lucuri practice, pornind de la recomandarea folosirii unui îndreptar pentru spovedanie. Al doilea aspect ţine de felul în care ne alegem duhovnicul şi personalitatea duhovnicului. În această mărturisire a propriei conştiinţe care este spovedania, trebuie să găsim o persoană cu care să comunicăm duhovniceşte şi alături de care să ne simţim „ca şi acasa".

Popas misionar-duhovnicesc făcut la Facultatea de Teologie Ortodoxă arădeană la Penitenciarul de maximă siguranţă din Arad

Vineri, 24 martie 2017, în ajunul Praznicului Buna-Vestire, cu binecuvântarea Înaltpreasfinţitului Părinte Arhiepiscop Dr. Timotei al Aradului, la invitaţia Penitenciarului maximă siguranţă din Arad, Facultatea de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea", din cadrul Universităţii „Aurel Vlaicu" din Arad, reprezentată de Părintele Decan, Prof. Univ. Dr. Cristinel Ioja şi un grup de studenţi teologi, condus de Părintele Arhid. Asist. Univ. Drd. Tiberiu Ardelean, a oferit deţinuţilor o rază de lumină şi de nădejde, printr-o conferinţă şi un buchet de cântări duhovniceşti din perioada Postului Paştilor.

Conducerea Penitenciarului a făcut toate diligenţele pentru buna desfăşurare a evenimentului, care s-a desfăşurat în sala de festivităţi, din incinta închisorii.

Părintele Decan le-a prezentat celor ce sunt privaţi de libertate, conferinţa cu tema „Valoarea omului". „Omul este taină şi lumină", a subliniat Părintele Ioja, Dumnezeu fiind Acela care dă valoare omului. La finalul conferinţei, deţinuţii au adresat o serie de întrebări, după care studenţii teologi au încheiat evenimentul cu două cântări închinate Maicii Domnului, ca cea care L-a născut pe Mântuitorul Hristos, Cel ce oferă iertare şi libertate tuturor, chiar şi celor din temniţe.

Părintele capelan Vlad Oneţ a mulţumit oaspeţilor, asigurând facultatea noastră de toată dragostea şi de buna colaborare şi pe viitor.

La final studenţii teologi împreună cu deţinuţii prezenţi au cântat Imnul Învierii „Hristos a Înviat…".

Marşul pentru viaţă în Arad – ediţia a VI-a

În după amiaza zilei de 25 martie 2017, în ziua praznicului Buneivestiri, s-a desfăşurat la Arad a şasea ediţie a Marşului pentru viaţă, cu binecuvântarea Înaltpreasfinţitului Părinte Timotei Arhiepiscopul Aradului. Anul acesta, Marşul pentru viaţă s-a desfăşurat în peste 285 de localităţi din România şi Republica Moldova, sub genericul Ajută Mama şi Copilul! Ei depind de tine! În Arad, organizarea din acest a aparţinut Asociaţiei Filantropia Arad şi Asociaţiei IKON. Marşul de anul acesta s-a desfăşurat pentru a doua oară, cu implicarea deosebită a preoţilor, şi în alte 10 oraşe din eparhie unde au avut loc activităţi provita asemănătoare: Chişineu Criş, Curtici, Pecica, Sântana, Ineu, Lipova, Pâncota, Săvârşin, Sebiş, Gurahonţ.

În Arad, aproape o mie de credincioşi s-au adunat sâmbătă la ora 13 în piaţa Avram Iancu, de unde au plecat într-un marş spre Spitalul Matern (unde există şi un Cabinet de consiliere provita al Arhiepiscopiei Aradului), iar mai apoi spre Catedrala Arhiepiscopală „Sfânta Treime" de la Podgoria. A existat şi un mic program artistic înainte de plecarea în marş, susţinut de grupuri de copii şi tineri din parohiile arădene: cântece şi poezii creştin ortodoxe dedicate mamei, neamului şi lui Dumnezeu.

Prezent ca de fiecare dată, în mijlocul copiilor, a părinţilor, a preoţilor şi a tuturor credincioşilor participanţi la marş, Înaltpreasfinţitul Părinte Timotei Arhiepiscop al Aradului i-a binecuvântat pe toţi participanţii şi le-a adresat un cuvânt de întărire duhovnicească: „Aţi parcurs întregul centru al oraşului ca să dovediţi că sunteţi păstrători a unor principii valabile pentru toată lumea. Şi să nu alunecăm şi să ferim şi pe alţii care poate nu îşi dau seama că încalcă unele rânduieli ale oricărei obşti. (…) Maica Domnului, în sărbătoarea Buneivestiri, s-a arătat ascultătoare faţă de o poruncă dumnezeiască. Maica Domnului ascultă cuvântul lui Dumnezeu şi se supune la ceea ce este Lege divină, ceea ce înseamnă buna rânduială în orice familie. Să avem şi noi această conştinţă care ne îndatorează cu ascultarea faţă de glasul conştinţei noastre, faţă de glasul înaintaşilor care au lăsat nişte principii, glasul conştiinţei în faţa poruncilor dumnezeieşti şi desigur buna rânduială în societatea noastră."

Marşul pentru viaţă reprezintă una dintre cele mai importante iniţiative civice prin care se contribuie la lupta împotriva avortului, „o mărturie vie despre importanţa şi sensul creştin al vieţii umane, despre efectele dezastruoase ale avortului asupra familiei şi societăţii şi despre necesitatea sprijinirii femeilor care urmează să nască pe copilul binecuvântat de Dumnezeu" conform comunicatului Patriarhiei Române.

Săptămână duhovnicească în Parohia Şilindia

Credincioşii din parohia Şilindia au avut parte în perioada Postului Mare de un eveniment plin de bucurie şi de încărcătură duhovnicească. Aflându-ne în perioada Postului Mare, pe lângă prima săptămână din post, în care credincioşii au fost prezenţi la Pavecerniţa Mare unită cu slujba Canonului Sfântului Andrei Criteanul, în mijlocul postului, în săptămâna a patra din post a avut loc o săptămână duhovnicească, unde din nou credincioşii au fost prezenţi cu multă bucurie.

În fiecare seară a fost invitat câte un preot pentru a sluji împreună cu preotul paroh, iar mai apoi pentru a rosti un cuvânt de învăţătură.

Astfel, luni s-a săvârşit slujba Pavecerniţei Mari, fiind invitat părintele Radu Constantinescu, secretar al Arhiepiscopiei Aradului şi slujitor la biserica de lemn din incinta spitalului din Ineu. Marţi s-a săvârşit tot Pavecerniţa Mare, unde a fost invitat părintele Cătălin Heler, de la parohia Prăjeşti. Miercuri s-a săvârşit Liturghia Darurilor mai înainte Sfinţite împreună cu părintele Daniel Pavel, de la parohia Joia Mare. Joi s-a săvârşit Paraclisul Maicii Domnului, fiind invitat părintele Leonardo Doca, de la parohia Pâncota, fostul paroh al parohiei Şilindia. Vineri s-a săvârşit slujba Vecerniei unită cu Litia pentru praznicul Buneivestiri, unde am slujit împreună cu părintele Ioan Daşcău, preot pensionar şi cu părintele diacon Bogdan Coşeri.Cuvintele de învăţătură au fost despre spovedanie, luarea şi asumarea crucii, despre rostul postului, despre primirea cu bucurie a Sfintei Învieri, despre paza minţii şi a sufletului şi despre păstrarea dreptei credinţe.

Săptămâna duhovnicească s-a încheiat duminică seară, când, începând cu orele 16:00 s-a săvârşit Taina Sfântului Maslu, fiind prezent un sobor format din şapte preoţi, în frunte cu părintele protopop Adrian Zaha. Cuvântul de învăţătură, rostit cu mult folos pentru cei de faţă, a fost rostit de părintele Radu Bele, de la parohia Bochia. Răspunsurile la slujba Sfântului Maslu au fost date de corul de copii al parohiei Şilindia.

Mitropolitul Ioan al Banatului a conferenţiat la Arad

Înaltpreasfinţitul Părinte Ioan, Mitropolitul Banatului, a conferenţiat marţi, 28 martie 2017, la Teatrul Clasic „Ioan Slavici" din Arad, în prezenţa Înaltpreasfinţitului Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, şi a sute de credincioşi arădeni, care au venit să asculte cuvântul distinsului invitat, bogat în lumină, adânc în expunere, dătător de bucurie şi aducător de har. De asemenea, printre participanţi au fost prezenţi şi domnul Gheorghe Falcă, Primarul municipiului Arad, doamna Ramona Lile, rectorul Universităţii „Aurel Vlaicu", precum şi Preacucernicul Părinte Cristinel Ioja, decanul Facultăţii de Teologie „Ilarion V. Felea.

Conferinţa Înaltpreasfinţitului Părinte Ioan a reprezentat un autentic popas duhovnicesc, ce a demonstrat cu prisosinţă că Evanghelia predicată în Biserică nu este numai un mesaj, ci şi o divină şi mântuitoare lucrare întrupată şi experimentată de cei care cred, aud, ascultă de mesaj, îl primesc. Predicarea cuvântului lui Dumnezeu nu este pentru Înaltpreasfinţitul Părinte Ioan o pură transmitere intelectuală a unui mesaj, ci „puterea lui Dumnezeu spre mântuirea oricărui crede" (*Rom.* 1,16), actualizată o dată pentru totdeauna în Hristos, vestirea Sa în Biserică.

Conferinţa cu tema „Creştinismul din catacombe" a Arhipăstorului Banatului a scos în evidenţă personalitatea istorică a Priscilei şi Acvilei, care au desfăşurat un rol foarte activ în perioada originilor post-pascale ale Bisericii primare din Roma. Catacomba Sf. Prisciliei de pe Via Salaria, „regina catacumbarum" (regina catacombelor) perpetuează memoria unei femei sfinte, o persoană activă şi de mare valoare în istoria creştinismului roman. Învăţătura care reiese din viaţa Sfintei Priscila se rezumă în adevărul „că orice casă se poate transforma într-o mică Biserică". Atunci când credincioşii sunt susţinuţi de credinţă şi de o spiritualitate puternică, ca în cazul familiei Priscilei şi Acvilei, devine firească angajarea lor curajoasă pentru Biserică şi în Biserică.

Catacomba Priscila este una dintre cele mai ilustrate catacombe romane, care oferă câteva particularităţi iconografice unice, cum ar fi marea nişă a Fecioarei cu Pruncul Iisus şi profetul Valaam care indică o stea, care este cea mai veche icoană a Maicii Domnului în Occident (anii 230 sau 240). Cubiculum-ul Velatei (Înveşmântata) este colorat cu picturi din secolul al II-lea şi al III-lea, reprezentând omata, care apare de mai multe ori, simbolul comunităţii creştine, al Bisericii. Tot din secolul al III-lea este datată şi cea mai veche reprezentare a Bunei-Vestiri, o icoană cu o compoziţie simplă, dar care poartă în sine înţelesuri profunde.

Dialogul Înaltpreasfinţitului Părinte Ioan cu auditoriul a fost un fericit prilej de a medita la taina chipului lui Dumnezeu şi al omului, care este o cale privilegiată ce ne conduce spre pacea sufletească. Aceasta începe de fapt cu o privire respectuoasă, care recunoaşte în chipul celuilalt o persoană. Dar cine, dacă nu Dumnezeu, poate să garanteze, să spunem aşa, „profunzimea" chipului omului? În realitate, doar dacă îl avem pe Dumnezeu în inimă putem să vedem în chipul celuilalt un frate din umanitate, nu un mijloc, ci un scop, nu un rival, ci un alt eu însumi, o faţetă a tainei infinite a fiinţei umane. Percepţia noastră asupra lumii şi, în mod particular, a semenilor noştri, depinde în mod esenţial de prezenţa în noi a Duhului lui Dumnezeu. Este un fel de „rezonanţă": cel care are inima goală, nu percepe decât imagini plate, fără profunzime. Însă cu cât suntem mai mult locuiţi de Dumnezeu, cu atât suntem mai sensibili la prezenţa Sa în ceilalţi oameni, chiar dacă uneori tocmai faţa umană, marcată de greutăţile vieţii şi de rău, poate să devină dificil de apreciat şi de acceptat ca epifanie a lui Dumnezeu. Cu atât mai mult, pentru a ne recunoaşte şi respecta drept ceea ce suntem cu adevărat, adică semeni, avem nevoie să facem referire la icoana unui Tată comun, care ne iubeşte, în ciuda limitelor şi greşelilor noastre.

CERCURI MISIONARE

În luna *Martie* au avut loc Cercuri pastoral-misionare în următoarele parohii arădene:

- Protopopiatul **Arad**: Micălaca Nouă – pasaj; Sintea Mare; Munar;
- Protopopiatul **Ineu**:
- Protopopiatul **Lipova**: Ilteu; Lipova I; Şoimoş;
- Protopopiatul **Sebiş**: Dieci; Prăjeşti; Hălmagiu; .

(*mai multe detalii se află pe pagina WEB a Arhiepiscopiei Aradului: www.episcopiaaradului.ro*)

Itinerar chiriarhal al Înaltpreasfinţitului Părinte Arhiepiscop Dr. Timotei Seviciu, Martie 2017

Miercuri 1 martie – Participă la slujba Canonului celui Mare săvârşită la paraclisul Facultăţii de Teologie, înconjurat de soborul părinţilor profesori ai Facultăţii, în frunte cu părintele Decan, prof. dr. Cristinel Ioja.

Joi 2 martie – În a patra seară a Canonului de pocăinţă, Chiriarhul a slujit la Catedrala Arhiepiscopală din Arad.

Duminică 5 martie - În prima duminică din Postul Mare, Înaltpreasfinţitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a săvârşit Sfânta Liturghie a Sfântului Vasile cel Mare în Catedrala arhiepiscopală din Arad, Cuvântul de învăţătură al Înaltpreasfinţiei Sale a fost pus sub titlul „Dumnezeu este pururea de faţă"

Luni 6 martie - La sediul Facultăţii de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea" din cadrul Universităţii „Aurel Vlaicu" din Arad, Chiriarhul a binecuvântat lucrările finalizate la noul sediu al Bibliotecii Facultăţii, o lucrare amplă care a debutat în toamna anului trecut şi care acum a fost terminate. În cadrul acestui eveniment a fost lansat şi Anuarul Facultăţii de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea" din Arad pentru anul universitar 2015/2016.

Duminică 12 martie – Săvârşeşte Sfânta Liturghie la Catedrala Veche din Arad, înconjurat de soborul preoţilor şi diaconilor parohiei Arad-Centru. Cuvântul de învăţătură al Chiriarhului a fost pus sub titlul „Lumina icoanei".

Luni 13 martie – Întâistătătorul eparhiei, Înaltpreasfinţitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a prezidat şedinţa premergătoare „Marşului pentru viaţă".

Miercuri 15 martie - Seara zilei a fost o binecuvântare pentru nevoiaşii aflaţi în Adăpostul de Noapte din Arad, prin cercetarea acestora de către Înaltpreasfinţitul Părinte Timotei Arhiepiscopul Aradului.

Joi 16 martie - IPS Dr. Timotei Seviciu, participă la lansarea volumului „ *Învăţământul teologic ortodox din Arad. Itinerar. Forme. Perspective"*, elaborată de Pr. Prof. Univ Dr. Cristinel Ioja şi Lect. Univ. Dr. Marcel Tang, la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Ilarion Felea" din Arad,

Sâmbătă 18 martie – Ierarhul este prezent la Seminarul Teologic Ortodox din Arad, cu prilejul etapei judeţene a Olimpiadei de Religie ortodoxă pentru cl. VII – XII şi pentru elevii seminariştii, precum şi la concursul „Lăsaţi copiii să vină la Mine", destinat elevilor din cl. V – VI.

Duminică 19 martie – Chiriarhul a slujit Sfânta Liturghie Arhierească în Parohia Bocsig, unde a ţinut şi o slujbă de binecuvântare a lucrărilor finalizate la biserică, centrul de tineret a parohiei, troiţă şi la sala de şedinţe. În după amiaza zilei, Înaltpreasfinţitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, însoţit de domnul Iustin Cionca, preşedintele Consiliului Judeţean Arad, a efectuat o vizită de lucru la şantierul noii biserici cu hramul „Sfinţii Apostoli Petru şi Pavel şi Sfinţii Ierarhi Mărturisitori Ilie Iorest şi Sava Brancovici", din cartierul

Traian al Oraşului Ineu. Aici Înaltpreasfinţia Sa a apreciat lucrările efectuate de către părintele paroh Sever Mocanu şi a dat îndrumările necesare pentru începerea picturii şi mutarea de Sfintele Paşti în noua biserică.

Luni 20 martie - În prezenţa şi cu binecuvântarea Înaltpreasfinţitului Părinte Timotei Arhiepiscop al Aradului, s-a desfăşurat concursul biblic „Eu sunt Lumina lumii", un program social destinat persoanelor nevăzătoare, coordonat de Sectorul Social Filantropic şi Misionar al Arhiepiscopiei Aradului, a ajuns la cea de-a doua ediţie. Acesta s-a desfăşurat la sediul Asociaţiei Nevăzătorilor din Arad.

Sâmbătă 25 martie - De sărbătoarea Bunei Vestiri, Înaltpreasfinţitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a slujit la Slujba de Priveghere şi Liturghia Sfântului Ioan Gură de Aur, la Schitul de călugări Bunavestire – Almaş, Protopopiatul Sebiş. În ziua praznicului Buneivestiri, s-a desfăşurat la Arad şi a şasea ediţie a Marşului pentru viaţă, în prezenţa Chiriarhului eparhiei arădene.

Duminică 26 martie - În Duminica a patra din Post (a Sfântului Ioan Scărarul), Înaltpreasfinţitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, s-a aflat în mijlocul credincioşilor din Parohia arădeană Cintei, dând curs invitaţiei părintelui paroh dr. Nicu Breda de a deschide Săptămâna duhovnicească ce se desfăşoară în această parohie. Cu acest prilej, Chiriarhul arădean a săvârşit Sfânta Liturghie arhierească în biserica parohială, înconjurat de un sobor de slujitori. În cadrul Sfintei Liturghii, Ierarhul a hirotonit pe diaconul Andrei Zadic întru preot pe seama Parohiei Brusturi, Protopopiatul Sebiş. Cuvântul de învăţătură al Chiriarhului a fost pus sub titlul „Scara raiului"

Marţi 28 martie - Înaltpreasfinţitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului participă la conferinţa cu titlul „Creştinismul în catacombe", susţinută de Înaltpreasfinţitul Părinte Mitropolit Ioan al Banatului.

Vineri 31 martie - În seara zilei de vineri, din săptămâna a V-a din Postul Mare, Înaltpreasfinţitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a oficiat Denia Acatistului Bunei Vestiri la Catedrala arhiepiscopală din Arad, înconjurat de soborul preoţilor şi diaconilor slujitori. Cu acest prilej, Înaltpreasfinţitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a rostit un cuvânt de învăţătură în care a arătat legătura dintre sfintele slujbe ale săptămânii a cincea din Postul Mare, cu precădere asupra Canonului cel Mare şi a Acatistului şi cu dezvoltare asupra cuprinsului Condacului şi Icosului în imnografia bisericească.

Pr. drd. Radu Constantinescu
Secretar eparhial

AGENŢIA DE PELERINAJE „BASILICA TRAVEL"

Pelerinaj în Maramureş — 8 - 9 iulie; 2 - 3 septembrie 2017

TARIF: 220 LEI

Agenţia de Pelerinaje "Basilica Travel" a Patriarhiei Române vă invită să participaţi într-un pelerinaj nou în Maramureş, cu plecare din Arad, în care aveţi prilejul să vă închinaţi în Mănăstirea Bixad, Mănăstirea Săpânţa, Mănăstirea Bârsana (participare la Sfânta Liturghie), Mănăstirea Rohia şi Mănăstirea Bic.

Pelerinaj la Mănăstirea Izbuc — 21 aprilie; 6 mai; 3 iunie; 1 iulie; 15 august; 2 septembrie; 7 octombrie 2017

TARIF: 50 LEI

Agenţia de Pelerinaje "Basilica Travel" a Patriarhiei Române vă invită să participaţi într-un pelerinaj la Mănăstirea Izbuc, cea mai veche mănăstire din Ardeal, cu plecare din Arad. În acest pelerinaj aveţi prilejul să participaţi la Sfânta Liturghie şi să vă închinaţi la icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului de la Mănăstirea Izbuc.

Pelerinaj la mormântul Părintelui Arsenie Boca — 22 aprilie; 8 mai; 20 mai; 3 iunie; 24 iunie; 8 iulie; 29 iulie; 12 august; 26 august; 13 septembrie; 14 septembrie 2017

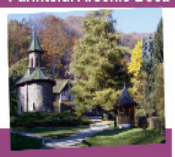

TARIF: 65 LEI

Agenţia de Pelerinaje "Basilica Travel" a Patriarhiei Române vă invită să participaţi într-un pelerinaj nou la mormântul părintelui Arsenie Boca, cu plecare din Arad. Mormântul părintelui Arsenie Boca se află la Mănăstirea Prislop, ce a fost ctitorită de Sfântul Nicodim de la Tismana în a doua jumătate a secolului al XIV-lea.

Pelerinaj la Mănăstirea Râmeţ — 21 aprilie; 29 iunie; 15 august; 15 octombrie 2017

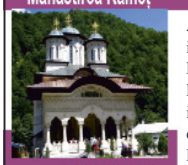

TARIF: 95 LEI

Agenţia de Pelerinaje "Basilica Travel" vă invită să participaţi la un pelerinaj nou la Mănăstirea Râmeţ, cu plecare din Arad. Mănăstirea Râmeţ este cea mai veche şi importantă vatră monahală din Arhiepiscopia de Alba Iulia. Biserica veche a Mănăstirii Râmeţ reprezintă un monument arhitectonic şi artistic de excepţie.

Pelerinaj în Ţara Sfântă — cazare la hoteluri — 15 - 21 mai; 2 - 8 iunie; 3 - 9 iulie; 8 - 14 septembrie; 9 - 15 octombrie 2017

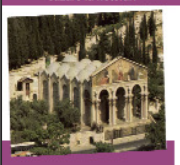

TARIF: 655 EURO

Agenţia de Pelerinaje "Basilica Travel" vă invită să participaţi la un pelerinaj în Ţara Sfântă, cu cazare la hoteluri. Printre locurile în care ne vom închina, menţionăm: Muntele Tabor, râul Iordan, participare la Sfânta Liturghie la Biserica românească de la Ierusalim, Biserica ortodoxă a Naşterii Domnului din Betleem, Drumul Crucii, Sfântul Mormânt şi Biserica Învierii, Golgota.

Pelerinaj în Israel şi Peninsula Sinai — 05 - 11 iunie; 18 - 24 septembrie 2017

TARIF: 695 EURO

Agenţia de Pelerinaje "Basilica Travel" vă invită să participaţi la un pelerinaj în Ţara Sfântă şi Peninsula Sinai de 7 zile, cu trecere pe la cele mai importante obiective: Lod, Muntele Tabor, Mănăstirea Sfânta Ecaterina, Ierusalim, Drumul Crucii, Golgota, Sfântul Mormânt şi Biserica Învierii, Hozeva, râul Iordan, Biserica ortodoxă a Naşterii Domnului din Betleem şi Biserica Naşterii Sfântului Ioan Botezătorul.

Pelerinaj Israel şi Sinai - *plecare din Cluj* - — 16 - 24 mai; 22 - 30 august; 5 - 13 septembrie; 10 - 18 octombrie; 17 - 25 octombrie 2017

TARIF: 750 EURO

Vă invităm să participaţi la un pelerinaj în Ţara Sfântă şi Peninsula Sinai, cu plecare din Cluj-Napoca, în care aveţi prilejul să vă închinaţi în Ierusalim - Sfântul Mormânt, Calea Crucii, Golgota; Mănăstirea Sfânta Ecaterina, Muntele Sinai; Nazareth; râul Iordan; Muntele Tabor; Hozeva - moaştele Sfântului Ioan Iacob Românul; Betleem - Biserica Naşterii Domnului, precum şi în alte minunate locuri.

Pelerinaj în Grecia — Sfinţii Nectarie şi Ioan Rusul — 2 - 7 mai; 23 - 28 mai; 13 – 18 mai; 10 – 15 iunie; 08 – 13 iulie; 22 – 27 iulie 2017

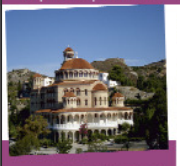

TARIF: 305 EURO

Mulţi pelerini români au râvnă pentru a se închina în locurile de nevoinţă ale unor sfinţi din Grecia. Astfel, Agenţia „Basilica Travel" organizează pelerinaje la Tesalonic pe urmele Sfântului Dimitrie, în insula Eghina la moaştele Sfântului Nectarie, în insula Evia la moaştele Sfântului Ioan Rusul, la moaştele Sfântului Efrem cel Nou de la Nea Makri, la Mănăstirea Sfânta Paraschevi din Valea Tembi, precum şi la Meteora.

ARAD - CENTRUL „SFÂNTUL APOSTOL ANDREI":
B-dul Revoluţiei, Nr. 30, Tel./Fax: +4 0257.466.784,
Email: arad@basilicatravel.ro, Program: 09.00 - 17.00
REŞIŢA - CENTRUL „SF. AP. PETRU ŞI PAVEL":
Str. Republicii, Nr. 1, Tel./Fax: +40255.255.135,
Email: resita@basilicatravel.ro, Program: 09.00 - 17.00
BUCUREŞTI - BASILICA TRAVEL: S . Doamnei, Nr. 20
Tel./ Fax: +4021.316.35.03 Mobil: 0741 260 424,
Email: office@basilicatravel.ro, Program: 09.00 - 17.00
www.pelerinaj.ro www.pelerinaje.ro www.basilicatravel.ro

Comitetul de redacţie:
Înaltpreasfinţitul Arhiepiscop Dr. TIMOTEI SEVICIU – preşedinte;
Protos. Dr. Iustin Popovici, consilier cultural, redactor responsabil; Arhim. Dr. Teofan Mada, vicar administrativ; Pr. Drd. Radu Constantinescu, secretar eparhial – membri
Editura: Arhiepiscopia Aradului, Arad, 310084, Str. Episcopiei nr. 60-62, Tel.: 0257–281856 ISSN 1220 – 8531, ISSN-L 1220 – 8531 Tehnoredactare: Daniel Albu
Articolele pentru Revista Biserica şi Şcoala se trimit pe următoarea adresă de e-mail: bisericasiscoala1877@gmail.com **PREŢ 3 LEI**